JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1855. **Woensdag 31 Januarij.** **N°. 9.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... ƒ 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ZESTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Ontheven:

Op zijn verzoek, eervol, van de verdere vervulling zijner betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de commies-boekhouder bij den ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Soerabaya *F. H. P. van Dijck.*

Benoemd:

Tot controleurs der 3 klasse bij de landelijke inkomsten en cultures, de ambtenaren ter beschikking van den directeur der cultures: *K. A. L. J. Jeekel*, *J. van Es* en *W. R. Adema.*

Tot commies-boekhouder bij den ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Soerabaya, de tijdelijke klerk bij het entrepôt aldaar *J. Raaf.*

Tot stads-apothecar te Samarang, de eervol uit Zr. Ms. militaire dienst ontslagen apothecar der 2 klasse *J. P. van Rouverij van Nieuwaal.*

Gesteld:

Ter beschikking van den algemeenen secretaris, de ambtenaar der 2 klasse *C. E. le Clercq.*

Magtiging Verleend:

Tot het uitreiking aan den benoemden stads-apothecar te Samarang *J. P. van Rouveroy van Nieuwaal*, eener acte van toelating tot de uitoefening der artsenijmengkundige practijk aldaar.

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den 2den commies, belast met de administratie van 's lands kas in de afdeeling Krawang, *A. J. Bik Pz.*

Bij de Commissie, ingesteld bij art. 49 van de bepalingen op beheer van 's lands geldmiddelen (Staatsblad 1831 No. 71).

Ontheven:

Als leden, de heeren:

M. Rudolph, laatst lid van de weeskamer te Batavia, en
M. Nordmann, intendant der 2 klasse bij de militaire administratie; onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Benoemd:

Tot leden, de heeren:

J. E. van der Smissen, intendant der 1 klasse (hoofd-intendant) bij de militaire administratie, en

H. P. Barkmeijer, boekhouder bij den directeur-generaal van financien.

Bij de Commissie voor de Begraafplaats van Europeanen en daarmede gelijkgestelde personen te Batavia

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uithoofde van vertrek, als lid, de heer *J. F. L. Steitz*; onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Schutterijen, enz.

Bij de Bataviasche Schutterij.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, wegens volbragten diensttijd, de kapitein *W. van Ommeren.*

Eervol, uithoofde van plaatsing in Nederland, de kapitein Mr. *L. W. C. Keuchenius.*

Bevorderd:

Tot kapiteins, de 1 luitenants *F. H. C. Cramerus* en *J. van Lennep.*

Tot 1 luitenant, de 2 luitenant Mr. *W. H. du Perron.*

Militair Departement.

Ontslagen:

Uit Zr. Ms. militaire dienst, de 2 luitenant der infanterie, *F. S. van Veen.*

Benoemd:

Tot kommandant der 3de militaire afdeeling, op Java, de kolonel *J. A. Veenhuijzen*, thans kommandant van de 3 bataillons te Willem I.

Tot instructeur bij den barissan te Sumanap, de 1 luitenant van het regiment Oost-Indische cavallerie *A. Koenen*; met bepaling, dat hij bij zijn corps voor memorie zal worden gevoerd.

Bevorderd:

Tot kolonel, kommandant der 3 bataillons te Willem I, *L. J. Krol*, luitenant-kolonel van het 11de bataillon infanterie,

Bij de Geneeskundige dienst.

Tot officier van gezondheid der 1 klasse, de officier van gezondheid der 2 klasse *O. G. J. Möhnike*, met bepaling, dat hij in de ranglijst der officieren van gezondheid der 1 klasse rang zal nemen onmiddelijk boven den officier van gezondheid der 1 kl. *F. C. Schmitt.*

Tot officier van gezondheid der 2 klasse, de officier van gezondheid der 3 klasse *J. H. Flint*, met bepaling, dat hij in de ranglijst der officieren van gezondheid der 2 klasse rang zal nemen onmiddelijk boven den officier van gezondheid der 2 klasse *J. G. F. Bernelot Moens.*

Tot apothecar der 2 klasse, de apothecar der 3 klasse *G. van Zalm.*

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den ridmeester bij het regiment Oost-Indische cavallerie *F. S. Manden.*

Advertentien.

Vertrek der Europesche Brievenmail in de Maand Februarij 1855.

Met wijziging van de annonce, voorkomende in de *Javasche Couranten* van 10 en 13 dezer No. 3 en 4, brengt de directeur der producten en civiele magazijnen ter kennis van het algemeen, dat het vertrek van het stoomschip, bestemd voor den overvoer der brievenmalen van Batavia naar Singapore, via Muntok en Riouw, instede van op den 10den Februarij e. k. is bepaald op *Donderdag den 15den Februarij e. k.* des morgens ten 8 ure.

De brievenpakketten, bestemd om met deze gelegenheid te worden verzonden, zullen gesloten worden bij het postkantoor te Weltevreden:

a. voor zooveel betreft de brieven voor Europa, Britsch-Indie, China, enz. daags vóór het vertrek van het stoomschip, des avonds ten 8 ure;

b. voor zooveel aangaat de brieven voor Banka, Palembang, Riouw en Billiton, insgelijks daags vóór dat vertrek 's namiddags ten 1 ure.

De resident van Rembang, maakt bekend dat, op Woensdag den 20 Februarij aanstaande, te zijnen kantore, des morgens ten tien ure, publieke uitbesteding zal worden gehouden voor het gewoon onderhoud der civiele gebouwen en zoutpakhuizen, alsmede voor het doen van herstellingen, verbeteringen en vernieuwingen aan de civiele gebouwen in deze residentie, gedurende het jaar 1855.

Vendutien.

Op Donderdag 1 Februarij, voor de woning van den weledel gestrengen heer kapitein *Netscher*, in het artillerie-kampement.

Op Vrijdag 2 Februarij, voor het Molenvliet, tegenover de Prinsenlaan.

Op Zaturdag 3 Februarij, des voormiddags ten 9 ure, aan de Beurs.

Nagelaten Boedels.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in den navolgenden boedel:

Door de agenten der Samarangsche boedelkamer te Tagal, *Tan Kilee.*

Vertrekkende Personen.

J. J. Hasselman en familie. — *F. Cornet en echtgenoot.* — Mevrouw de weduwe *Reitz* geboren *van de Poel.* — Dr. *J. Schwarz.* — *C. A. Granpre Moliere.*

Advertentiën.

Gehuwd:

F. R. C. SCHLüTER
1ste Luitenant der Infanterie en Ridder der M. W. O. 4de klasse,
met
F. J. VAN DER NIEPOORT.

INDRAMAYOE, 24 *Januarij* 1855. (250)

Getrouwd:

J. L. ADAM
met
MARIA DENNISON.

BATAVIA, 30 *Januarij* 1855. (233)

Op den 26 Januarij is te Cheribon voorspoedig bevallen van een welgeschapen ZOON, *C. J. Blok*, geb. *Fisser.*

Algemeene kennisgave aan familie en kennissen. (241)

Voorspoedig bevallen van eene welgeschapen DOCHTER *A. E. Buys*, geb. *Zecha.*

BATAVIA, 31 *Januarij* 1855. (251)

Op den 7 December 1854 overleed alhier mijn geliefde echtgenoot, de Heer *T. J. Groenewald*, diep betreurd door zijne nagelatene betrekkingen.

(231) Wed. J. S. GROENEWALD, geb. *Miero.*

TJILATJAP, 25 *Januarij* 1855.

Met jongstleden landmail ontvingen wij de treurige tijding, van het afsterven van onzen dierbaren vader en behuwdvader *G. J. Pool*, in leven Med. Doctor te Amsterdam.

J. F. POOL, Gz.
W. A. POOL,
(243) *Anthonijs.*

Op den 24 Januarij jl. is te Buitenzorg overleden, de heer *J. van Honk*, in leven zoutverkoop-pakhuismeester aldaar, in den ouderdom van 63 jaren. Crediteuren en debiteuren gelieven voor ultimo Februarij aanstaande aangiften of betalingen te doen aan

de Testamentaire Executeuren,
K. F. W. BRAUTIGAM.
(244) J. E. TEIJSMANN.

Vendutie

op Donderdag den 1 Februarij

door *Munder*, wegens vertrek, voor de woning van den Wel Ed. Gestrenge Heer kapitein *Netscher*, tegenover Passar Senin,

van zoo goed als nieuwe Meubelen, als: Kasten, Spiegels, Schilderijen, Banken, Tafels, Stoelen, Ledikanten, Lampen, voorts Wagen en Wagenpaarden en een extra goed gedresseerd Rijpaard, enz. (207)

Vendutie

op Vrijdag den 2 Februarij 1855,

voor een huis op het Molenvliet, tegenover de Prinsenlaan, van Spiegels, Schilderijën, Hang- en Tafellampen, Kasten, Stoelen, Tafels, Paarden, Rijtuigen, eenige gouden en zilveren Munten en voor rekening van *Oey Hagsoey*, Twee Woonhuizen, staande op het vierkant (Ankerwerf) blok M west, No. 10 en No. 17, Verponding No. 3117 en No. 3116. (220)

DE BLAAUWE HOEVE. (*vervolg*)

Hanna voelde die tranen. Zoo veel het haar mogelijk was, wilde zij klank geven aan hare stem. Zij begreep, dat het beslissend oogenblik gekomen was dat zij hem nù voor haar terugwinnen moest. — nù of nooit!

»*Jacob*, om *Thijs*' wille, zegt ge? Als *Thijs* eens gekomen was, zoudt ge rekening kunnen afleggen van alles wat hij u overgelaten heeft? Alles wat hem lief was, zijn geld en zijn goed, moeder en mij — hij offerde dat alles op voor u! *Jacob*, zoo als ik 't u vergeef om zijnentwille, beloof het me, als of de doode voor u stond, keer terug van uw weg, en nog kan alles veranderen. Och, beloof me 't om den wille van uw kind!''

Hij sprak geen woord, maar weende bitterlijk. 't Was voor het eerst in zijn leven, dat hij zich voor zijne vrouw schaamde. »*Hanna*!'' zeide hij, en de oude stem van *Jacob* klonk haar weêr in 't oor. »*Hanna*! ik beloof het u, 'k zal een goed man voor u, een goed vader voor mijn kind trachten te worden.''

Hij kuste vrouw en kind, als om zijne belofte te bezegelen.

In weerwil van hare zielesmart, gevoelde *Hanna* zich toch nog één oogenblik gelukkig. Schreijend viel ze hem om den hals en het kind kraaide luid op vader's arm, als of het juichte over die verzoening.

Zou vrouw *Blom*, zou *Thijs* van uit hunnen hemel een blik hebben kunnen werpen in het huisvertrek der hoeve? Al misgunnen wij de dooden hunne ruste niet, toch zouden wij God danken, als wij met zekerheid wisten, dat er wetenschap is in het graf! Dat nog ééne enkele maal het oog der hemellingen rust op wie ze achterlieten hier beneden!

Thijs had voor die beiden het laatste gedaan, dat hij voor hen doen kon. Zijn dood bragt hún vrede en verzoening!

Een nieuw leven brak voor het huisgezin op de blaauwe hoeve aan. *Jacob* hield woord, en na weinige weken had alles weder het oude aanzien. In de herberg zag men hem bijna niet meer, en vooral *het Gouden Kruis* — eene beruchte kroeg — werd getrouw door hem vermeden. Wel lachten zijne vroegere makkers hem uit, en *Toon Bolle*, die in het dorp was blijven hangen en met boodschappen doen zoo wat den kost verdiende, niet het minst: maar *Jacob* scheen er zich in 't geheel niet aan te laten gelegen liggen. Zijn huis en hof werd opgeknapt; hij nam betere knechts, dan die gedurende 't laatste jaar in zijne dienst waren geweest, en het moest tot zijn eer gezegd worden, dat hij goed zijne zaken achterna liep en verzorgde. Hij ging zelf weder naar de naburige stad ter markt, en nimmer keerde hij later dan noodig was daarvan terug. Toen zijne oude vriendjes zagen, dat hij hen stil aan hun lot overliet, lieten zij hem eindelijk ook met vrede; alléén *Toon Bolle* liep hem nu en dan achterna, en maakte het hem somwijlen vrij moeijelijk.

Hanna herleefde, toen zij aanschouwde wat haar invloed had gewrocht. Had zijne dwaling haar bitter harteleed veroorzaakt en dikwerf tranen van bange smart in haar oog doen opwellen, zijn terugkeer van dien doolweg tooverde de verdwenen rozen op haar gelaat weder te voorschijn, en zoó nu en dan nog een traan haar ontviel, dan was het uit dankbaarheid aan den Vader der lichten, die het zoo wél met haar gemaakt had, en die overmaat van vreugde en levensgeluk haar deed weenen. Even spoedig als een jong hart gereed is alle hoop vaarwel te zeggen, even spoedig koestert het die weder, als slechts een enkele zonnestraal door de donkere wolken heenbreekt. Ze wilde zoo gaarne nog eens de ure zien aanbreken, dat alles weder geheel het oude zou wezen. Nimmer, zoo lang ze 't wist, had een verband de hoeve gedrukt; als ze 't nu maar eens zóó ver brengen kon, dat die weder vrij en onbelast was. Dat zou een dag zijn in haar leven, die ze met zoo vele anderen nimmer zou kunnen vergeten! En *Jacob* — hij had immers een flinken arm en zoo als zij nu wist, ook een goeden wil, en al was zij gade en moeder tevens, toch was ze nog jong genoeg, om nu

Ontvangen bij B. J. LEON,

OUDE MANILLA SIGAREN N°. 2,

à *f* 48,— per 1000, contant. (242)

Chinesche Luije Stoelen.

Bij

(253) LOURAN & VAN WALCHREN.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

hebben eene bewonderenswaardige genezing veroorzaakt van eene verzwering, welke door de geneesheeren en heelmeesters voor ongeneesbaar werd gehouden. Robert Palett een zeevaarder, te Wolsoken bij Wisbach, had eene gevaarlijke verzwering in den arm; hij had twee jaren lang in een buitenlandsch hospitaal, en nog geruimen tijd in een ziekenhuis in zijne woonplaats gelegen, zonder dat men hem had kunnen genezen, zoodat hij ten laatste opgegeven en voor ongeneesbaar verklaard werd. Doch gedurende eenigen tijd de zalf en pillen van Holloway gebruikt hebbende, werd zijne wonde geheel genezen en zijne gezondheid hersteld. Dit kan worden betuigd door den heer Abraham Catlin en andere aanzienlijke inwoners van Wolsoken.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes Pillen à .... *f* 1,—, *f* 3,— en *f* 5,—

Potjes Zalf à .... - 1,—, - 3,— » - 5,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen bij *Kruthoffer & Soesman* te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1616)

Op Nieuw Ontvangen:

Puike Oude Manilla Cigaren No. 2,

tot zeer laag gestelde prijzen, à Contant, bij

(252) GEBR. ROSELJE & Co.

De ondergeteekenden hebben per landmail direct uit Parijs ontvangen:

eene groote hoeveelheid zeer fraai bewerkte Broderiën voor Costumen van civile Ambtenaren, zoo als voor Residenten, Inspecteurs, Assistent-Residenten, Secretarissen Controleurs der 1ste, 2de en 3de klasse, vervaardigd volgens besluit van 15 April 1854.

(229) OGER FRÈRES.

Gebrs. BEYNON

hebben onlangs wederom ontvangen echte Italiaansche goede Violen, Alten, Violoncellen, Guitaren met Ménanique schroeven, waaronder driekwart Kinderviolen met strijkstokken voor eerstbeginnenden, uitmuntende ronde en achtkantige Strijkstokken, geprepareerde Harst (Colophonium) in étuis, alsmede Italiaansche Viool-, Alt-, Violoncel- en Guitaarsnaren, zoo ook Chinesche en Japansche Quinten.

Verkrijgbaar tegen contante betaling tot buitengewoon lage prijzen. (221)

La Soussignée vient de recevoir

un grand assortiment de Jaconas, Velour noir en piéce, Bas de soie noir, Chaussettes soie pour hommes, Souliers dorés et lagués, Parfumeries hygiènique, Odeurs, Vinaigre, Poudre dentifrice, Savon pour barbre, Poudre à la violette et Brasses à dents.

(204) PEROLINE, LE GAIGNEUR.

IN COMMISSIE ONTVANGEN.

Eene aanzienelijke partij gemaakte **Heeren kleederen**, zeer Smaakvol, volgens de laatste Parijsche modes en voor dit klimaat vervaardigd, als:

Zeer fijne zwart laken Rokken met zijde gevoerd à *f* 30,—

» » » zonder zijden voering » 20,—

» zwart laken Paletots met zijde gevoerd » 30,—

» » » zonder zijden voering » 25,—

» zwart laken Pantalons........ » 15,—

» gekleurd casimir » .... » 12,—

Tegen bovengestelde prijzen à contant te bekomen.

(165) LOURAN & VAN WALCHREN.

J. LEJEUSNE

vient de recevoir un grand assortiment de Nouveautés.

Jaconas et Organdis imprimés, Robes de Tarlatane avec applications, Mousseline unie fine, Mantilles noires et de couleurs, Chemisettes et Manches assorties, Manches de Guipure, Canetons pour dames et enfants, Colliers et Coiffures de filet, Bracelets en ruban et Colliers assortis, Ceintures Pompadour, Rubans de Satin uni, Guirlandes nouvelles, Camélias, etc., etc., Coiffures en plumes, Gants de soie unis et lerodés (blancs, noirs et de couleurs), Mitaines filet noir uni, et brodé en jais, Mitaines filet d'enfants, Rubans de velours noir uni, Peignes, forme nouvelle, Bas de fil d'Écosse, Vraies Dentelles et Valenciennes, Satin blanc et Taffetas noir, Châles imitation cachemire, Souliers de Satin blanc, Chapeaux de Paille d'Italie pour petits garçons. (218)

PATENT BRAND-WAARBORGKASTEN.

(228) METZENDORFF, WILMANS & Co.

MAGASIN DE NOUVEAUTÉS

á Ryswyk.

Sont arrivées par la Malle les Marchandises suivantes:

(Soieries) Damas Brochés pour robes, blanc, bleu, rose, mode et gris, Taffetas Brochés, noir et blanc, Robes à dispositions (haute nouveauté), Moire blanche, Moire noire differentes qualités. Taffetas noir fin grande largeur, Gros de Naples et Satins divers, Garnitures pour chaque robe, assortiments de Rubans nouveaux en toute nuances, Passementries et Velours de coupés nouveaux dessins, Casquettes pour enfants, Gants de soie, Cravates noires, Corsets en coutil Français, avec buses et baleines *f* 15, Fils d'Ecosse et fils d'Irlande de tous les numéros, Fleurs nouvelles et Coiffures de mariées, Robes du Japon gris-perle violons avec leur archet *f* 15, Violons de Paris, imitation Guanerius, Stradivarius et Amati, Méthodes d'instruments et de chant.

(227) J. COQUELIN, à Ryswyk.

GROOT RIJTUIGEN FABRIEK

VAN

ZAKARA EN AUDINEAU

TE BATAVIA.

De ondergeteekenden hebben de eer het publiek mede te deelen, dat zij nieuwelings uit Frankrijk hebben ontvangen, halfsleete, zeer ligte en goedkoope reiswagens, als ook eene groote verscheidenheid van voortreffelijke lantaarns en verwen voor rijtuigen. In hun magazijn zijn steeds voorhanden en groote verscheidenheid van prachtige rijtuigen naar de laatste Fransche mode, zooals Coupé's Calèches, Mylords enz. enz., allen van eene ligte en hechte zamenstelling, wordende voor twee jaren gewaarborgd, bekleedselen voor rijtuigen, springveeren, assen, kapleder, zijden passement, laken, enz., enz. Het herstellen van rijtuigen, door de afwezigheid van den heer *Audineau* opgehouden, zal weder hervat worden tegen zeer billijke prijzen en op de spoedigste en hechtste wijze.

(209) ZAKARA & AUDINEAU.

Vergulde Lijsten

voortdurend te bekomen bij

(157) H. M. VAN DORP, te Batavia.

TOOVERLANTAARNS

bijzonder groot en fraai te bekomen bij

(158) H. M. VAN DORP, te Batavia.

REVALENTA ARABICA.

Op nieuw ontvangen 1000 Blikken.

(127) VAUPEL & Co.

Kamers te Huur.

(208) Adres den heer VAN DORP.

TE HUUR tegen 1 Februarij een nieuw gebouwd Steenen Huis met 4 kamers, 2 steenen bijgebouwen met logeerkamers en stalling voor 6 paarden, gelegen te Meester Cornelis. Te bevragen bij den heer *Chun*, qq. (186)

TE HUUR Het Huis gelegen op Molenvliet, laatst bewoond door den heer *J. F. Tentée.*

Te bevragen bij

(2129) VAUPEL & Co.

TE KOOP Het Perceel No. 97, bij de verponding geregistreerd onder No. 3805, blok L, deel 20, gelegen op Goenoeng Saharie, gang Kadiman.

Adres

(214) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

TE KOOP Het Perceel No. 43, bij de verponding geregistreerd onder No. 8061, blok M, deel 3, gelegen in de gang Kamayoran. Adres

(215) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

TE KOOP 10 stuks fraaije Koebeesten van Bengaalsch ras, waaronder 2 Stieren en 4 bezette.

(216) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Gelden op hypotheeek

Voortdurend te bekomen, bij

(240) TIEDEMAN & VAN KERCHEM.

FRANKFORTER LOTERIJ

126ste Trekking.

Bij deze Trekking zijn de Kapitale Prijzen gevallen als volgt:

No. 25512	*f* 100,000	
» 25650	- 50,000	
» 21208	- 20,000	
» 22777	- 15,000	
» 5902	- 12,000	
» 5309	- 10,000	
» 25185	- 5,000	
» 25271	- 4,000	en de Premie van *f* 100,000.

(181) J. A. SCHWARZSCHILD SONS.

Frankfurt a/Main.

127ste Frankforter LOTERIJ.

Gewaarborgd door het Gouvernement der vrije stad Frankfort, in 6 klassen, bedragende *f* 1,828,450.

Deze Loterij, gevestigd en gewaarborgd door het bestuur der vrije stad Frankfort, bestaat uit 26,000 Loten en bevat 13,000 Prijzen, 11 Premiën en 20,000 vrij Loten, zooals nader in het Prospectus wordt opgegeven.

Prijs van Loten, geldig voor alle klassen van af de betaling der koopsom.

1 Geheel Lot *f* 120,—	1 Half Lot *f* 60,—
5 » » - 540,—	2 » » - 120,—
10 » » - 960,—	10 » » - 540,—

Prospectussen, waarin het plan dezer Loterij breedvoerig wordt opgegeven, alsmede de Loten zijn te bekomen bij den Boekhandelaar *H. M. van Dorp*, te Batavia.

(182) J. A. SCHWARZSCHILD SONS.

Frankfort a/Main.

---

en dan eens hare meisjesdroomen nog te hebben. De mensch leeft door en voor zijne illusiën; wat wonder dat zij zich die weder vormde, zoodra die zware last van vrouwenleed haar van 't hart was gewenteld.

Eén was er maar, dien zij nog immer met leede oogen aanzag, en dien ze zoo gaarne wel honderd mijlen ver zou hebben. 't Was die *Toon*, die Uria's-bode, die met een enkel woord haren zoetsten droom had verwoest, en haar had gewond, zoodanig, dat, in weêrwil van haar geluk, die angel haar immer bij zou blijven. Had zij hem maar nooit meer behoeven aan te zien; maar tot haar ongeluk had ze hem maar al te dikwijls onder de oogen. 't Was of hij er zich een genoegen van maakte, telkens, als de gelegenheid zich aanbood, het erf van de hoeve op te loopen, 't zij om haar te vragen, of zij iets voor hem te doen had, 't zij om haar iets te koop aan te bieden, en vooral als *Jacob* van 't erf af was en voor zijne zaken naar de markt of in 't dorp was gegaan, scheen hij de kans waar te nemen om haar lastig te vallen.

Hanna ontliep hem; want hij kon zoo de gewoonte hebben van haar vlak in 't gezigt uit te lagchen, en haar eene aardigheid te zeggen, die op niets anders uitkwam, dan dat zij regt de kunst verstond om verdoolde mannen op het goede pad te helpen. Nu eens was het, dat zij een tongetje van fluweel had, dan weêr, dat *Jacob* goed uit zijne oogen had gekeken, maar dat het toch maar al te waar was, dat zij »de broek aan had", en dergelijke aardigheden meer. Het arme vrouwtje stopte hem meestal den mond, door zijne altijd opene hand te vullen; waarheid was het, dat zij hem ontzag, en het ergste nog, dat zij *Jacob's* drift vreesde, als zij hem zeide dat hij haar lastig viel. 't Was wel niet goed van haar, maar zij verzweeg het voor haren man, omdat zij zoo veel mogelijk elke toenadering tusschen die beiden, 't zij ten goede, 't zij ten kwade, wilde verhinderen; maar hoe meer zij *Toon* gaf, hoe meer hij ook begreep, dat hij een zeker overwigt over haar begon te krijgen, en wat daarvan ook de oorzaak mogt wezen, 't was hem tamelijk onverschillig, als hij er maar wel bij voer.

Zoo kwam het najaar in 't land. De zon begon reeds matter glans te verspreiden; 't geboomte werd reeds gekleurd door die gouden tint, die de naderende sterrevensure van 't loover schijnt te verkondigen; het oogstlied klonk reeds over 't veld, en de volgeladene wagens reden de wijdgeopende schuren binnen, die, van boven tot beneden volgetast, den naderenden winter schenen uit te tarten, en met dat alles werd het kermis in het dorp. 't Was een drukte van belang; niet alleen dat het boerenvolkje zich eens schadeloos stelde voor vele dagen van moeijelijken en zwaren arbeid, maar het wemelde van soldaten, die allen over de grenzen trokken, om met *Napoleon* zijne koude en gevaarlijke reis naar Rusland te ondernemen. *Toon Bolle* was in zijn element, nu scheen het of hij zijn oud soldatenhart weêr eens goed kon ophalen, en 't was ook niet ten onregte, dat hij zich in zijn nopjes gevoelde; want weinigen, die »tweederlei laken" droegen en den armen invalide met één arm zagen staan, die hem niet een paar duiten in de hand stopten, of hem meênamen naar de herberg, om het verhaal zijner heldenfeiten, wier aantal met den dag scheen toe te nemen, eens aan te hooren.

't Was op dien kermisavond, dat *Jacob* en *Hanna*, door de meesten hunner huisgenooten omringd, op het erf der hoeve bij elkander zaten. De laatste wagen reed de schuur binnen, en de oogst was van 't veld af. Dat had in de laatste dagen menigen zweetdroppel gekost. *Hanneke* had ook de handen vol gehad, en den knechts en de meiden was het mede aan te zien, dat zij knapjes hun best hadden gedaan. Toen het zeven ure op de dorpsklok geslagen had, zag men reeds één enkelen hunner het arbeiderspak met den feestdos verwisselen, en den weg inslaan, aan welks einde veel en trom hen ten dans riep.

Jacob had er ook nog niets van gezien. Men kon wel aan hem merken, dat, als hij voor *Hanna* maar durfde hij dan dolgraag ook nog eens zou willen gaan kijken; en alsof zij het uit zijne oogen las, en begreep dat de boog toch niet altijd kan gespannen staan,

Al degenen, welke iets te vorderen hebben dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den heer *T. J. Groenewald*, gelieven daarvan aangifte of betaling te doen binnen den tijd van 3 maanden aan de

Testamentaire Executrice,

(232) Wed. J. S. GROENEWALD,
geb. *Miero*.

Tjilatjap, *den* 25 *Januarij* 1855.

Societeit de Harmonie.

Thé dansant op Donderdag den 1sten Februarij aanstaande, des avonds ten 8 ure.

De Secretaris,

(230) D. W. SCHIFF.

Men vraagt iemand, toegelaten tot de uitoefening der Geneeskunde op Java en genegen om de directie van het Gezondheids-etablissement te Gadok op zich te nemen. Gegadigden gelieven zich met brieven franco, onder lett. B te wenden tot den Uitgever van dit Blad. (234)

Iemand van middelbaren leeftijd, **Machinist**, sinds eenige jaren in Indië, wenscht als zoodanig geplaatst te worden op het land, kunnende bewijzen van goed gedrag overleggen. Adres onder lett. A. A. bij den heer *H. M. van Dorp*. (235)

Pas Ontvangen:

DE NAVOLGENDE PORTRETTEN:

- I. De Keizer van Rusland.
- II. De Keizer en Keizerin der Franschen. (Prachtige Staalgravure).
- III. De Koningin van Engeland en Prins Albert.
- IV. De Sultan van Turkije.
- V. De Keizer van Oostenrijk.
- VI. De Koning van Pruissen.
- VII. Maarschalk Saint-Arnaud.
- VIII. Lord Raglan.
- IX. Prins Napoleon.

Al deze Portretten zijn geheel nieuw, van den laatsten tijd, in onderscheidene formaten en posen, prachtig uitgevoerd, meerendeels op groot Chineesch papier, tegen zeer billijke prijzen te bekomen bij

(246) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Per Mail.

Te bekomen:

1 Exempl. *Illustrated London News* 1854,

tot de laatste Nommers *f* 52,—.

Deze serie van het gedenkwaardige oorlogsjaar is in Engeland reeds gedeeltelijk uitverkocht, wordt aan den eerst zich aanmeldende afgeleverd en vervolgd.

Te Batavia bij

(249) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

ALEXANDRE'S ELECTRO GALVANISCHE PENHOUDERS

ad *f* 3,— per stuk,

ALEXANDRE'S STALEN PENNEN

ad *f* 4,— per gros,

VERKRIJGBAAR:

Te Batavia bij Heeren Boekhandelaren.
- Samarang bij *van Haren Noman, Kolff & Co.*
- Soerabaya bij *E Fuhri, van Raalten & Kooken.*
- Padang bij *W. Rissink.*

(247) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Tooneel des Oorlogs.

Per Mail ontvangen:

I. **Positiekaart** van de Oorlogvoerende legers in de Krim .... *f* 2,—
II. **Der Kriegsschauplatz** im Norden und Süden, mit 39 Illustrationen, 9 Plänen und Karten .... *f* 6,—
III. **Belegeringskaart** van Sebastopol ..... - 2,—

Te Batavia bij

(211) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

INDISCH STAATSBLAD 1853.

(NOMAN EDITIE)

ontvangen en te bekomen ad *f* 3,— franco per post.

De Indische Staatsbladen 1813—1845

compleet in een boekdeel in lederen band .... *f* 30,—
Jaargang 1846 tot 1852, per Jaargang .... - 3,—

De Indische Wetboeken

compleet in twee deelen .... *f* 10,—

Hoofd-Depôt te Batavia bij

(245) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

NIEUWE JAARBOEKJES VOOR 1855

PER MAIL ONTVANGEN.

I. **Aurora**, met 6 Staalplaten, gebonden in Fluweelen en Gutta Percha Prachtband... *f* 10,—
II. **Vergeet mij niet**, met 7 Staalgravuren - 10,—
III. **Almanak** voor Hollandsche Blijgeestigen - 4,—
IV. **Holland**, uitgegeven door Mr. *J. van Lennep* .... - 10,—

Te Batavia en Samarang bij

(248) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Berigt.

Door het waaijen der **Blaauwe Vlag** zijn onze **Mail-Pakketten** slechts voor een gedeelte aan wal gebragt. Onze geabonneerden op **Dr. van Hoëvell's Tijdschrift en andere Periodieken**, gelieven het daaraan toe te schrijven, zoo zij met deze post hunne Brochures *niet* of *niet volledig* ontvangen.

(212) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

27 *Januarij* 1855.

Théâtre de la Guerre en Orient.

La mer noire.

Special-Karte der Krim, met plan der Festung **Sebastopol.**

Te bekomen bij

(219) H. M. VAN DORP.

LES HOMMES DE LA GUERRE D'ORIENT,

l'Empereur **Nicolas; Paskewitch; Omer-Pacha; Saint-Arnaud; Mentchikoff; Hamelin;** enz. enz. avec Portraits à *f* 1,— per stuk te bekomen bij

(213) H. M. VAN DORP.

Boekhandel.

Bij H. M. VAN DORP, te Batavia, zijn te bekomen:

Brumund, Indiana, verzameling van stukken van onderscheiden aard, over landen, volken, oudheden en geschiedenis van den Indischen Archipel, 2 dn. *f* 10,—

Idem, Berigten omtrent de Evangelisatie van Java *f* 2,50. (185)

Boekhandel Lange & Co.

Palmhouten Duimstokken (Nederlandsche, Amsterdamsche en Rijnlandsche Maat.......... *f* 6,—
Koperen Nederlandsche Zak-Ellen .... - 1,—
Price & Co's permanent Marking Ink .... - 2,—
(226)

ROTTERDAMSCHE COURANT
EN
ALGEMEEN HANDELSBLAD

editiën voor Oost-Indië.

Geabonneerden wordt berigt, dat de expeditie slechts gedeeltelijk heeft kunnen plaats hebben, en met volgende post in deszelfs geheel zal worden bewerkstelligd.

Hevige branding was oorzaak, dat een tweede sloep met een dertigtal kisten en pakketten den wal niet heeft kunnen bereiken.

De korrespondenten expediteuren van opgenoemde bladen,

(222) LANGE & Co.

Rotterdamsche Courant
en
Algemeen Handelsblad.

Editiën voor Oost-Indie.

Degenen, die zich op dit blad voor 1855 wenschen te abonneren, worden beleefdelijk verzocht, het abonnementsbedrag, zijnde zes-en-dertig Gulden recepissên, *franco* over te maken.

De met eerstkomende mail verwacht wordende nummers kunnen niet worden geëxpedieerd, bijaldien de voldoening van het Abonnements bedrag nog niet heeft plaats gehad.

De Korrespondenten Expediteuren,

(223) LANGE & Co.

Boekhandel *Lange & Co.*

Apostelen en Profeten. Prachtwerk.
Beets, Paulus.
Meijboom, Handboekje voor jonge lieden.
Van de Velde, Reis door het Heilige land.
Weiss, Grondbeginselen van zedekunde en algemeene wereldkennis.
Idem, Fransche uitgave.
Hugh Miller, Scheppingswonder.
Aaltje de Keukenmeid.
Cats Werken.
1001 Nacht.
Fransche en Engelsche leer-, lees- en vertaalboeken.
Beijer, Nederlandsche stijl.
Weiland, Spraakkunst.
Idem, Taalkundig Woordenboek, 5 dln.
Idem, Synoniemen, 3 dln.
Bomhoff, Engelsch-Nederduitsch Woordenboek.
Dekker, Fransch-Hollandsch Woordenboek.
Woordenboek in 4 talen, (Fransch, Hollandsch, Duitsch, Engelsch).
Kramer's Woordentolk verkort.
Maleische Woordenboeken.
De Bruyn Cops, Staathuishoudkunde. (225)

PER MAIL.

Aurora 1855 fluweel in bois robuste .... *f* 10.—
Rimmels, perfumed ladies almanack............ 1.—
Pollards, Drawing room almanack .... 1.—
Op nieuw vermeerderde uitgave (*de vierde*) van *Hildebrand's Camera Obscura* 1854. 2 dln. in 1 rood marokko band.................. 5.—
Kaiser, Sterrenhemel, 2 deelen met platen.... 17.—
Stieler's complete atlas, 83 kaarten 1854 in juchtlederen band....................... 50.—

(224) LANGE & Co.

Depôt van Muzijkwerken.

Ontvangen: **NIEUWE GUITAR- en VIOOLSNAREN**, in Blikken Doozen, per stel à *f* 5,—, afzonderlijk à *f* 1,— per stuk.

(184) H. M. VAN DORP.

Batavia, 23 *Januarij* 1855.

VERTREKKENDE PERSONEN.

C. A. Granpré Molière. (254)

---

zeide zij: »Zou je er ook nog niet eens heenloopen, *Jacob*?" — »Ik? en wou je dan alleen op 't hof blijven?" — »En waarom niet? 'k Zou wel meêgaan, maar 't is tijd voor den kleine. Niets hindert je; loop er even heên, en breng wat voor *Thijs* meê!"

In 't eerst wilde hij niet; maar het moet gezegd worden — en het strekt hem immers niet tot schande? — hij had er toch bijster veel zin in. Hij geloofde zich sterk genoeg om de verzoeking weêrstand te kunnen bieden, en zoo'n enkele maal mogt hij zich toch nog wel eenig genoegen veroorloven.

Hanna liet ook niet af. »Kom *Jacob*, ga maar eens; 't moet zoo dolprettig zijn in 't dorp; als 't om mijn kleine niet was, ik ging zeker nog even mee."

De baas van de blaauwe hoeve behoefde nog altijd niet lang genoodigd te worden, om één pretje te gaan waarnemen. Spoedig had hij dan ook zijn zondagspak aan, en ging de hoeve af, den weg naar het dorp op.

In jaren was de kermis te E. zoo levendig niet geweest. 't Is vreemd, dat, hoe moeijelijker dikwerf de tijden zijn, de massa, als de gelegenheid zich aanbiedt, over het algemeen des te opgewondener is, en de kans tot uitspatting en brooddronkenheid des te gretiger aangrijpt. Zoo was het ook hier: de herbergen voeren er goed bij, en de vedel was van den vroegen morgen tot den laten avond te hooren. Toen *Jacob* het dorp binnentrad, geraakte hij midden in 't gewoel. Hier en daar ontmoette hij een kennis of vriend, met wien hij de herberg inliep; deze had hem dit, gene weêr wat anders te vertellen, en onze hoevenaar was dien avond juist in zijn humeur om eens regt vrolijk te wezen. 't Was ook geen wonder; hij gevoelde zich een ander mensch dan vroeger; hij had vrede met zichzelven, vrede binnen en buiten 's huis. Zijn oogst was hem meêgevallen, en de laatste paardemarkt had hem ook geen onaardige duit opgebragt, daar er veel vraag en weinig aanvoer geweest was. De herberg zat vol soldaten en boeren. Aan de eene zijde was men druk aan het dansen, en aan de andere, waarbij de kannen en glazen geplaatst waren, was men stevig aan het drinken. *Jacob* dronk ook zijn glas. Waarom zou hij 't laten? 't Was maar eens kermis, en de voornaamsten uit het dorp lieten zich dien avond ook niet onbetuigd. Zoo als wij vroeger eens zeiden, hij was aardig in gezelschap en daarom nog al gezocht. Langzamerhand kwam er eene opgewonden stemming onder de gasten. Men zong en vertelde elkaâr kwinkslagen, en dikwerf weêrklonk het vertrek van het luide gelach en gejuich der aanzittenden.

Niemand dacht er over, of ten minste scheen er over te denken, dat zoo donkere tijden het vaderland en allen boven het hoofd hingen. Al het geledene scheen vergeten, en voor de toekomst scheen niemand beducht. Één was er echter, die minder dan alle de anderen, hoewel het tegen zijne gewoonte was, zich in de algemeene vrolijkheid mengde. 't Was *Toon Bolle*, die het eerst bijster druk met eenige soldaten had, en nu met weinigen stil in een hoek der kamer zat. Nu en dan echter vestigde hij het oog op eenige jonge lieden, die hij aan een wachtmeester der dragonders wees, welke laatste bij ieders aanwijzing zijne tevredenheid over het goede voorkomen der boerenknapen te kennen gaf.

Toen *Jacob* binnentrad, glinsterde *Toon's* oog; een duivelenlach speelde om zijne lippen, en het scheen of 't hem genoegen deed, dat hij den baas van de blaauwe hoeve weêr eene eene herberg zag binnentreden. Toch sprak hij geen enkel woord, en hij liet hem zoo gerust zitten, als of hij vroeger niets met hem had te doen gehad. Hoe hooger de vrolijke stemming klom, des te rustiger scheen *Toon* en die hij hem zaten te worden, en om hem in 't gezelschap te krijgen, dat eindelijk algemeen geworden was, had men nog vrij wat moeite. En in dien kring zat *Jacob* ook neder. Hij bragt niet weinig tot de algemeene vrolijkheid toe, en zijn vrienden begonnen reeds hoop te krijgen, dat die luidruchtige makker toch nog niet zóó geheel voor hen verloren was. 't Scheen of er geen *Hanna* en geen blaauwe hoeve meer in de wereld waren; hij stelde zich weêr eens schadeloos voor de onthouding van langen tijd. Hij was goed, maar zwak, eens in de verleiding, dan gaf hij toe. Had *Hanna* hem dien avond maar te huis gehouden!

(*Wordt vervolgd.*)

Passage naar *Samarang*

Wordt nog aangeboden met het Nederlandsch campagne barkschip *Madura*, kapitein *T. Drayer*, om binnen eenige dagen derwaarts te vertrekken.
Adres bij de agenten

(239) TIEDEMAN & VAN DER BURG.

BATAVIA, 30 *Januarij* 1855.

Passage naar *Nederland*

wordt aangeboden met het snelzeilend Nederl. campagne barkschip *Madura*, kapitein *T. Drayer*, zich daartoe bijzonder aanbevelende door deszelfs doelmatige inrigtingen voor Passagiers en het voeren van een geëxamineerden doctor.
Het vertrek van dezen bodem zal omstreeks medio Maart kunnen plaats hebben.
Nadere informatiën te bekomen te Samarang bij de heeren *Dorrepaal & Co.*, te Soerabaya bij de heeren *Schimmelpenninck & Co.* en alhier bij de Agenten

(237) TIEDEMAN & VAN DER BURG.

BATAVIA. 30 *Januarij* 1855.

Passage naar Soerabaya

wordt aangeboden met het Nederlandsch schip *Marie Julie*, kapitein *J. A. Bruynsels*, om in den loop der volgende week derwaarts te vertrekken.
Nadere informatiën te bekomen bij de Agenten

(206) TIEDEMAN & VAN DER BURG.

BATAVIA, 25 *Januarij* 1855.

Passage naar *Nederland*

biedt zich aan met het Ned. barkschip *Marie Julie*, kapitein *J. A. Bruynsels*, hebbende uitmuntende inrigtingen voor Passagiers, het vertrek in de eerste dagen van Maart van Soerabaya zullende plaats hebben, werwaarts dezelve eerstdaags verzeilt.
Adres bij de heeren *Schimmelpenninck & Co.* aldaar en alhier bij de Agenten

(238) TIEDEMAN & VAN DER BURG.

BATAVIA, 30 *Januarij* 1855.

Passage naar *Nederland*

wordt aangeboden met het daartoe uitmuntend ingerigt Nederl. barkschip *Johanna Maria*, kapitein *J. de Jong*, het vertrek van hetzelve zullende plaats hebben van Soerabaya omstreeks het begin der maand Maart.
Voor nadere informatiën adressere men zich bij de heeren *Schimmelpenninck & Co.* aldaar en alhier bij de Agenten.

(236) TIEDEMAN & VAN DER BURG.

BATAVIA, 30 *Januarij* 1855.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend Nederlandsch fregatschip *Sara Johanna*, kapitein *Wassenaar*, qq., voerende eenen bekwamen Scheepsdoctor en verder bijzonder goed ingerigt voor Passagiers, zullende in het begin van Februarij van Batavia vertrekken.
Adres bij den gezagvoerder dan wel bij de agenten

(205) BüSING, SCHRöDER & Co.

BATAVIA.

Niettegenstaande het waaijen der blaauwe vlag en het sinds eenige dagen hier heerschende onstuimig weder, begaf zich, in den namiddag van l.l. Zaturdag, eene sloep naar de reede, waarin zich de gezagvoerder van het schip *de Vriendschap* en de gewezen gezagvoerder van het schip *Jacatra* bevonden. Door de hevige branding sloeg de sloep om, doch gelukkig werden alle zich daarin bevindende personen gered en ontkwamen alzoo het gevaar, dat door hunne verregaande onvoorzigtigheid was uitgetart.

— Naar wij vernemen is de policie ter dezer stede nog steeds onledig hare ijverige pogingen in het werk te stellen, om de zaak der plaats gevonden hebben hebbende vergiftiging, waarin naar men vermoedt de Chinees *Oey Tamba* eene belangrijke rol gespeeld heeft, (zie onze Nos. 100 en 104 van het afgeloopen jaar) tot klaarheid te brengen. Thans hebben weder eenige arrestatien, zoo als onder anderen van *Tan Soegoean*, een vroeger tot dwangarbeid in den ketting veroordeeld persoon, diens huisvrouw en den Chinees *Io Tjengsoey* plaats gevonden.

— In de laatste afdrukken van ons vorig nommer werd alsnog opgenomen het berigt, dat 69 personen behoorende tot de equipage en de passagiers van het verongelukte schip *Hendrika*, behouden in Engeland zouden zijn aangebragt.

In de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* van den 9 December komt echter het volgende berigt voor, dat ons deze gelukkige tijding in twijfel doet trekken. Hetzelve luidt als volgt:

In de *Amsterdamsche Courant* van den 8 December leest men het volgende:

Aan de beurs alhier zou heden (7 Dec.) namiddag, het telegrafisch berigt ontvangen zijn, dat de bemanning en de passagiers van het Nederlandsch schip *Hendrika*, naar Batavia bestemd, omtrent welke personen men niet ten onregte zeer bezorgd was, allen gered zijn, op één man en ééne vrouw na.

(*Wij hebben omtrent het bovenstaande de noodige informatiën genomen, en kunnen de verzekering geven, dat het geheel onwaar is*). Red.

☞ Voor de belanghebbenden, deelen wij hieronder den **Uitslag** der, heden ochtend plaats gevonden hebbende, **Trekking der Bataviasche Schouwburg-Loterij** mede.

N°. 435	*f* 40,000	N°. 656	*f* 300
» 793	- 20,000	» 379	- 300
» 806	- 10,000	» 351	- 300
» 477	- 5,000	» 79	- 300
» 216	- 3.000	» 130	- 300
» 488	- 2,000	» 905	- 200
» 494	- 1.500	» 982	- 200
» 914	- 1,000	» 47	- 200
» 286	- 600	» 59	- 200
» 707	- 400	» 801	- 200
» 103	- 300	» 789	- 200
» 167	- 300	» 330	- 200
» 462	- 300	» 6	- 200
» 909	- 300	» 356	- 200
» 729	- 300	» 839	- 200
» 691	- 300	» 278	- 200
» 810	- 300	» 134	- 200
» 27	- 300	» 476	- 200
» 679	- 300	» 387	- 200
» 68	- 300	» 116	- 200
» 414	- 300	» 285	- 200
» 219	- 300	» 872	- 200
» 496	- 300	» 31	- 200
» 965	- 300	» 200	- 200
» 904	- 300	» 348	- 200
» 464	- 300	» 765	- 200
» 305	- 300	» 376	- 200
» 856	- 300	» 798	- 200
» 830	- 300	» 768	- 200
» 977	- 300	» 250	- 200

N°. 726 1ste Premie *f* 2,000. N°. 808 2de Premie *f* 2,000.

— In de *Javasche Courant* van heden leest men:

Nu eenigen tijd gelegen werd de aandacht van het gouvernement gevestigd op de cultuur en bereiding van eene vlassoort, die in de residentie Menado en elders verkregen wordt uit den stam van een wilden pisang, en daar bekend is onder den naam van *koffovlas* of *hennep*. De cultuur en bereiding van dezen hennep worden op groote schaal gedreven op de Philippijnsche eilanden. De regering heeft de zaak van genoeg belang geacht om een onderzoek te bevelen naar de mogelijkheid om deze industrie op Java over te brengen. Dat onderzoek heeft aangetoond, dat de cultuur van de koffoplant op Java, en de bereiding van vlas daaruit, allezins aanmoediging verdienen.

Om dit doel te bereiken, werd dezer dagen besloten eene proef te nemen in het groot, in de residentien Bantam, Cheribon en Pekalongan, bij wijze van volkscultuur.

Uit 's lands plantentuin te Buitenzorg zal aan de bevolking kosteloos de noodige bibiet worden verstrekt. Bij ongenoegzaamheid zal bibiet van Menado worden ontboden.

Met belangstelling wordt de uitslag dezer proefneming te gemoet gezien, waarop wij vertrouwen dat ook de handel zijne aandacht zal vestigen.

— Men leest in het *Samarangsch Advertentie-Blad* van Vrijdag 26 Januarij 1855, No. 4.

Op den 22 dezer, des voormiddags ten 10 ure, is in den dessa *Manjar*, in het perceel *Kondang*, district *Grogol*, een Javaansch kind van de mannelijke kunne, genaamd *Setoe*, oud naar gissing 9 jaren, terwijl hij bezig was in de sawavelden kankoongbladeren te zoeken, door een wild zwijn aangevallen, gekneusd en zwaar gewond. Op het geschreeuw van dat kind, kwamen er vele menschen ter hulpe toesnellen, waarna zij het zwijn met pieken en stokken hebben afgemaakt. Het kind is ter verpleging in het stadsverband alhier opgenomen, koesterende men de hoop, dat hetzelve spoedig van zijne wonden genezen zal zijn.

— Op den 22 dezer, des morgens ten 5 ure, heeft de gepensioneerde Inlandsche soldaat met name *Bongso*, wonende in de kampong Pakodjan alhier, poging gedaan zich van het leven te berooven, door middel van een stuk bamboe, met kruid en lood geladen, hetwelk hij in zijnen mond plaatste, en het daarna met vuur heeft ontstoken.

Verschrikkelijk verwond is genoemde *Bongso*, onmiddelijk ter verpleging in het militair hospitaal opgenomen; men vermoedt dat er weinig hoop bestaat op het behoud van zijn leven.

— In de *Oostpost* van Woensdag 24 Jan. N°. 4 leest men:

Soerabaya, 24 Jan. Als een blijk van het uitgebreide en toenemende nut voor de oorlogsmarine en de scheepvaart in het algemeen van het bij 's rijks marine etablissement alhier aanwezige drijvend droog dok, verdienen de volgende opgaven vermelding.

In 1854 is dit dok gedurende 245 dagen door schepen bezet geweest tot schoonmaken, onderzoek of voorziening, zonder dat daarbij immer de minste stoornis werd ondervonden of schade veroorzaakt. Het aantal zoowel bij nacht als des daags in- en uitgelaten bodems bedroeg 49, namelijk: 17 oorlogschepen, waaronder 10 stoomers, en 32 particuliere vaartuigen, waaronder 12 stoomers.

Aan het dok zelf is niets verrigt dan hetgeen tot gewoon onderhoud behoort.

— Wij vernemen dat bij den tegenwoordigen hoogen stand der Kedirie-rivier eene dijkbreuk heeft plaats gehad te Plosse, district Kabooh, waardoor eene opening is ontstaan van eenige roeden. Het water is door de sawa-velden heen gestroomd, heeft den rijweg eenige voeten diep uitgespoeld, en de communicatie gestremd.

De bibiet en de suikerrietvelden der fabriek Gempelkreb hebben veel te lijden.

Van wege het bestuur zijn onmiddelijk de noodige maatregelen genomen om deze doorbraak te stoppen. Te Karakara, boven Wono Kromo, is eene djorongan of duiker verzakt, waardoor eene massa water is binnengedrongen, doch dat ongeluk is binnen 24 uren hersteld.

— In het *Soerabayasch Nieuws- en Advertentie-blad* van 24 Januarij 1855. No. 7, leest men:

Naar wij vernemen heeft er dezer dage te Bezoekie, een zeer treurig ongeval plaats gehad, zijnde de kapitein, de doctor en drie matrozen van een daar ter reede liggend Hollandsch schip, door het bij hooge zee omslaan van de sloep, waarin zij zich bevonden, verdronken; een andere sloep van hetzelfde schip, die ter hulp kwam, sloeg ook om, doch de bemanning daarvan heeft zich weten te redden.

— Berigten van Macasser deelen mede, dat den 3den Januarij ter dier plaatse is overleden de, uit den Javaschen oorlog zoo bekende, *Diepo Negoro*.

NEDERLAND.

Rotterdam, 23 November. Het weder, dat eenigen tijd buitengewoon fraai mogt genoemd worden, was tevens zeer koud. Reeds voor 8 dagen heeft het vrij streng gevroren, op sommige plaatsen zelfs een halven duim dik. Sedert eergisteren avond is dat echter veranderd. Eene langdurige en digte sneeuwbui, heeft sedert onze velden en straten met eene dikke laag sneeuw bedekt, welke bij een temperatuur van 37° F. op den middag, maar langzaam verdwijnt. De natuur heeft aldus reeds buitengewoon vroeg een zeer winterachtig voorkomen aangenomen, hetgeen te wenschen en ook wel te verwachten is, dat van geen langen duur zal zijn.

Intusschen heeft deze weersgesteldheid aan de vruchtbaarheid van dit gezegende jaar perken gesteld en de vruchten doen afvallen van de boomen die voor de tweede maal gebloeid hadden. Op verscheidene landen heeft men dit jaar tweemaal aardappelen geteeld en wel de tweede maal van pooters die dit jaar gewonnen waren. Men heeft zelfs van deze op zeldzame wijze verkregen aardappelen, die de gewone grootte hadden en goed van smaak waren, aan den koning een geschenk gezonden.

— Den 17den November is H. M. de koningin van Stuttgardt, waar H. M. geruimen tijd heeft vertoefd, met den jongen prins in de residentie teruggekeerd. H. M. arriveerde des middags ten 12 ure met de stoomboot *Agrippina*, van de Ned.-Stoomboot-Maatschappij te Rotterdam, vergezeld van HD. secretaris, de heer *W. von Wäkherlin* en verder gevolg. Na door de wethouders *Blankenheijm* en *Schadee* en den directeur der Ned.-Stoomb.-Maatsch.. den heer *van Oordt*, gecomplimenteerd te zijn, begaf H. M. zich met den jongen prins en twee dames onmiddelijk met gewoon rijtuig naar 's Gravenhage. Het gevolg heeft zich dienzelfden dag met den spoortrein derwaarts begeven.

— Op den 17den is Z. K. H. prins *Frederik* naar Berlijn vertrokken, om HD. gemalin en dochter prinses *Maria* van daar af te halen. HH. KK. KK. worden tegen den 12den der volgende maand in de residentie terug verwacht.

— Den 16den November heeft de benoemde opperbevelhebber der Nederlandsche zeemagt in Oost-Indië, de schout-bij-nacht *Bouricius*, met het oorlogsfregatschip de *Ruyter*. van de reede van Vlissingen, de reis naar Oost-Indië aangenomen. De salutschoten van dien bodem werden van de wallen der stad beantwoord. Tevens bevond zich aan het einde der stad op den Westdijk het muzijkkorps van het te Vlissingen in garnizoen liggend 4de reg. inf., om een laatsten afscheidsgroet te brengen aan den gemelden opperbevelhebber, alsmede aan de overige vertrekkende officieren, zich aan boord van dien bodem bevindende.

— Zaturdag den 11den November is in een bosch te Boxel deerlijk gewond gevonden de weduwe *V.* Na per expresse hiervan tijding te hebben gekregen, begaven zich nog denzelfden morgen de heer officier van justitie mr. *Twiss*, de regter commissaris mr. *van Beuzekom* en mr. *Verhellouw*, waarnemend griffier alle van 's Bosch, derwaarts. Na de verwonde verhoord te hebben, werden op vermoeden, haar schoonzoon en diens vrouw, bij wien ze inwoonde gearresteerd en naar 's Bosch overgebragt. De gewonde verkeert in een zeer zorgwekkenden toestand. Naar men verneemt moet zij volstandig volhouden niet te weten, wie haar die wonde heeft toegebragt. Bekend is het, dat tusschen schoonzoon en moeder bijna dagelijks hevige oneenigheden plaats grepen.

— De particuliere jagtopziener *Spaniks*, te Tilburg, is door zeker *S.* op eene gruwelijke wijze door middel van een geweerschot om het leven gebragt. Middelerwijl men den dader in de omstreken van Tilburg zocht, begaf deze zich te 's Bosch in arrest.

Door den heer mr. *van der Does de Villebois*, als fungerend regter-commissaris, ondervraagd, beleed hij volkomen den verslagene te hebben gedood. Hij zeide, naar men verneemt, door het hooger bestuur te zijn genoodzaakt om zijn ontslag te nemen, ten gevolge van een vergrijp, dat door *Spaniks* was verraden. Tegen het vallen van den avond, had hij dezen in het veld op eene eenzame plaats aangetroffen en zich bij hem beklaagd over zijn ongeluk, waarvan hij *Spaniks* als de oorzaak hield. Ten laatste was hij over eene door dezen gebezigde uitdrukking zoo in drift ontstoken, dat hij zonder verdere woordenwisseling op een afstand van 4 à 5 schreden zijn geweer op den verslagene loste. Zijne eerste daad was zich op de vlugt te begeven, maar weldra door wroeging gefolterd, was hij begonnen rond te zwerven door de bosschen en had ten slotte besloten zich zelven in handen der justitie te stellen. De verslagene wordt als een oppassend huisvader geroemd. Hij laat vrouw en kinderen na.

— Z. M. de koning heeft benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw dr. *F. W. Junghuhn*, laatst lid der natuurkundige commissie in Ned. Indië; — vergund aan den Oost-Indischen ambtenaar *P. van Rees*, laatstelijk resident van Batavia, thans met verlof in Nederland, het aannemen en dragen der versierselen van kommandeur der orde van Christus, hem door Z. M. den koning-regent van Portugal geschonken; — eervol ontslagen op verzoek, de kapt. der inf. van het leger in Oost-Indië *W. F. G. L. Sickinghe*, thans met verlof.

— Men schrijft uit Marseille, dd. 14 November, dat de Aartsbisschop van Utrecht in den nacht tusschen den 13den en 14den van daar naar Rome is vertrokken met de geestelijken van zijn gevolg. Op de stoomboot, waarop Zijne Doorl. Hoogwaardigheid scheep is gegaan, hadden insgelijks verscheidene andere aanzienlijke prelaten plaats genomen. Mgr. en gevolg genoten den besten welstand en werden door schoon weder begunstigd.

— Z. M. heeft het verzoek om gratie van *J. H.*

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 31 Januarij 1855, No. 9.

Kemper gewezen van de hand. Op Woensdag den 22sten is de doodstraf aan dien ongelukkige voltrokken.

Rotterdam 6 *Dec.* Zoo als te verwachten was, is de weergesteldheid sedert ons laatste berigt veel zachter geworden; de sneeuw is weder van het land verdwenen en over vorst of buitengewone koude heeft men niet te klagen. Zoo als altijd is de lucht in dit deel des jaars zelden helder, doch ook de regen is niet overtollig.

De levensmiddelen stijgen weder in prijs, voornamelijk de rogge; dit wordt echter voornamelijk toegeschreven aan het verbod in Frankrijk, om uit granen sterke dranken te stoken en het, behoudens een laag regt openstellen van den invoer daarvan. Dientengevolge is hier te lande de prijs van jenever, vergeleken met dien van December 1853, bijkans reeds verdubbeld. Overal wordt de rogge opgekocht, om aan op de Fransche markten gesloten contracten gevolge te geven.

— Naar wij vernemen, is Z. K. H. prins *Frederik*, bij gelegenheid van het huwelijk van den prins van Pruissen met prinses *Maria Anna* van Anholt-Dessau, door den koning van Pruissen begiftigd met de Keten van den Zwarten Adelaar.

— In de residentie bevindt zich thans de Amerikaansche commodore *Perry*, schoonvader van den gezant van dat rijk, de heer *de Belmont*. Er hebben ter eere van eerstgenoemde, bij dien gezant onderscheidene festiviteiten plaats, waaraan door het corps diplomatique wordt deel genomen.

— Den 2 Dec. zijn te Rotterdam ingescheept aan boord van het schip *Axim*, (van het handelshuis van den heer *H. van Rijckevorsel*), gezagvoerder *J. B. Goosens*, 21 Afrikaansche militairen, die met dezen bodem onder geleide van den van verlof terugkeerenden adsistent *M. C. A. Mathijsen* naar St. George d'Elmina worden overgevoerd. Het schip is door een stoomboot gesleept daarop onmiddelijk naar Hellevoet vertrokken.

— Ook is den 5 Dec. van Harderwijk vertrokken en den 6 daaraanvolgende overgegaan aan boord van het schip *Maria Magdalena* (van het huis *Bunge & Co.*), gezagvoerder *F. H. Popken*, op stroom voor Rotterdam, bestemd naar de O. I., een detachement, sterk 110 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den majoor der artillerie *R. J. Kellerman*, van verlof naar Java terugkeerende, medegeleider de 2de luit. der art. *W. A. van Son*, benevens de officieren van gezondheid 3de klasse *H. J. Alken* en *W. Cramer*.

— Op de Hollandsche schepen, wanneer die te Port-Philip komen, na voor Engsche rekening bevracht te zijn, hebben er tallooze voorbeelden plaats, dat de matrozen het schip stil verlaten en wegloopen en de kapiteins in verlegenheid laten (hetwelk echter het meest door vreemdelingen geschiedt.) Hier bij steekt zeer af het gedrag van een Hollandsch matroos uit Noordwijk aan Zee. Deze namelijk had een reis mede gemaakt naar Australië. Tien zijner kameraden verlieten het schip; hij weigert hen te volgen. Intusschen neemt hij de zaken te Port-Philip goed op, informeert zich zooveel mogelijk van alles, leeft zuinig, komt met het schip in het begin dezer maand binnen, ontvangt zijne afrekening en afscheid en gaat nu over Liverpool als passagier naar Australië, om daar zijn fortuin te zoeken hetwelk hem, daar hij scheepstimmeren verstaat, waarschijnlijk wel gelukken zal; alsdan hoopt hij tot zijne moeder terug te keeren.

— Te Haarlem is den 25 Nov. aangebragt de te Amsterdam vervaardigde kapitale schilderij, voorstellende *Kenau Hasselaar* op de wallen van Haarlem, op het oogenblik, dat de Spanjaarden eene bres geschoten en den storm daarop aangevangen hebben, en waarop zij aan het hoofd van een honderdtal vrouwen de aanstormende Spanjaarden doet wijken. Het stuk was bestemd tot een geschenk aan genoemde stad. Nadat de schilderij in de halle van het raadhuis was geplaatst, is zij aan burgemeester en wethouders aangeboden. De heer *Fodor* deelde mede, dat hij door den heer *Wilson* vereerd met de opdragt der beschikking over het ten uitvoer leggen van zijn loffelijk en niet genoeg te roemen plan, om de stad zijner inwoning het nu aangeboden kapitale kunstgewrocht ten geschenke te geven, gemeend had op geene betere wijze die opdragt te kunnen uitvoeren en te zorgen dat de verwezenlijking op de uitnemendste wijze plaats had, dan door aan drie hoogverdienstelijke kunstenaren op te dragen eene compositie te maken van de opgegeven handeling, hun daarbij mededeelende, dat de uitvoering aan den vervaardiger der bestgekeurde compositie zou worden opgedragen. De compositie van den heer *J. Egenberger*, leeraar aan de Koninklijke Academie, het uitnemendst gekeurd zijnde, was hem ook de vervaardiging opgedragen. Tusschen dezen en den heer *B. Wijnveld*, den tweede der drie concurrerende kunstenaars, was intusschen de overeenkomst gemaakt, dat, indien een van beider compositiën mogt worden bekroond de schilderij door beiden zou worden uitgewerkt. Zoo was dan naar de uitmuntende bekroonde compositie van den heer *Egenberger* het onderwerp op een doek van 13 bij 10 voet uitgevoerd, op een zoo voortreffelijke wijze, dat zij het onbekrompen grootsche plan van den gever ten volle waardig was en tot een sieraad mogt worden geacht voor de stad Haarlem. Hij eindigde met die, in tegenwoordigheid van den bekroonden ontwerper en zijn medearbeider, aan burgemeester en wethouders aan te bieden. In het antwoord dankte de burgemeester voor het uitmuntende geschenk en nam dat namens de stad Haarlem aan, in de hoop, dat die schilderij niet alleen tot eer zou strekken voor de Nederlandsche school in het algemeen en de beide kunstenaars in het bijzonder, en ook den naam des gevers tot bij het nageslacht in aandenken zou doen blijven, maar bij Haarlems burgerij vaderlandsliefde en burgerdeugd zou doen voortleven en ontwikkelen, en alzoo den zegenrijken invloed der historie-schilderkunst zou bevestigen.

— In den morgen van den 1 Dec. is te Utrecht, in de Korte Nieuwstraat, terwijl men bezig was met het uitgraven van een der straten, om er de overdekte goten te leggen, een groote aarden pot van omstreeks 12 duimen diameter gevonden, die ten boorde toe met Spaansche matten gevuld was. De aannemer heeft dien pot dadelijk in bezit genomen. De vinder schijnt echter niet tevreden, met het deel hem toegedacht; daar de pot uit de openbare straat is opgegraven, zal de zaak misschien ook wel uit anderen hoofde tot eenige moeijelijkheden aanleiding geven.

— Z. M. heeft benoemd tot ridder der orde van den Nederl.-Leeuw den kapt. bij het wapen der genie en sappeurs van het O.-I. leger *J. van Staveren*.

— Z. M. heeft op verzoek, aan den kapit. der inf. van het leger in Oost-Indie *F. Crena*, thans hier te lande, verleend pensioen, en benoemd bij de inf. in Oost-Indie, tot 2den luit. den serg. *J. van Weeren*, van het 5den regiment.

ENGELAND.

Van bijzonder gewigt is in het Britsche rijk niets voorgevallen. Aller aandacht blijft op het tooneel des oorlogs in de Krim gevestigd. Met het zenden van de zoo noodige versterkingen wordt spoed gemaakt.

Den 16 Nov. heeft de lord kanselier zich naar het huis der lords begeven, om pro forma de zittingen verder te prorogeren tot Donderdag 14 Dec e. k.

— Dezer dagen werd prins *Albert*, terwijl hij van de jagt naar het kasteel van Windsor terugkeerde, door een persoon, die met een stok gewapend was, in beleedigende taal aangesproken, ten welken einde hij plotseling uit een huis was te voorschijn gekomen. Toen de kapitein *Du Piat* hierop toeschoot, hield hij niet op zijn stok dreigende naar den prins te keeren Hij werd onmiddellijk in verzekerde bewaring genomen, doch daar den volgenden dag geene aanklagt tegen hem ingediend werd, werd hij veroordeeld tot eene maand dwangarbeid wegens een aanval tegen den constable, die hem in verzekerde bewaring bragt

— Het *Court Journal* zegt, dat lord *Palmerston* gemagtigd is geworden, om met den keizer der Franschen over staatkundige aangelegenheden van het hoogste gewigt confidentieel te onderhandelen.

— De opstand in China, doch vooral de rooverijen der insurgenten en de daardoor belemmerde communicatien, werken zeer nadeelig op den Engelschen uitvoerhandel naar dat land, die tot dusver gedreven werd onder de waarborgen van de sedert 1842 gesloten tractaten. Gedurende de tien eerste maanden van dit jaar is het debouché van katoenen stoffen in China met eene waarde van £st. 1,000,000 verminderd, vergeleken met hetzelfde tijdvak van 1853, zoodat de handel in Manchester daarvan den noodlottigen invloed maar al te wel heeft ondervonden.

— De electro-magnetische telegraaf, bestemd om Sardinie met Algerie te verbinden, beschouwt men als het begin eener linie die tot Egypte en later tot Engelsch-Indie zal worden uitgestrekt. Ook moet de regering zwanger gaan van het denkbeeld van eene tweede telegrafische verbinding tusschen Londen en Calcutta. Volgens dat ontwerp, zoo melden althans de berigten uit Indie, zoude deze linie in 4 sectien verdeeld worden. De twee eersten zouden langs de kust van Belutchistan loopen en de oevers van de Perzische Golf volgen. De derde sectie, uitgaande van de Golf van Perzie, zoude den loop der Euphraat volgen, over Aleppo gaan en te Antiochie eindigen; de vierde zoude door Klein Azie tot Scutarie loopen Eenmaal in Europa, zoude de verbinding geene moeijelijkheden ondervinden. Men denkt dat het plan binnen een jaar zal kunnen worden uitgevoerd

— Van boord van den *Diamond* bij Sebastopol deserteerde onlangs een matroos. De overlooper was evenwel geen Brit maar een Yankee in Britsche dienst. Naauwelijks hoorde de kapitein het, of hij liet het kruidmagazijn naar een ander gedeelte van het schip overbrengen Deze voorzorg bleek goed te zijn, want spoedig regende het van de vesting bommen en kogels op de plaats waar vroeger het kruid geborgen was. De verrader kreeg zijn loon; bij een uitval der Russen, waaraan hij deel nam, werd hij gevangen genomen.

— H. M. heeft den bevelhebber der Britsche troepen in de Krim, lord *Raglan*, wegens zijne uitstekende diensten, tot maarschalk benoemd. De koningin heeft bij deze gelegenheid voor het eerst toegepast het nieuwe reglement op de bevorderingen, hetwelk vergunt zich niet aan de anciënniteit te houden, maar verdiensten te beloonen, zoodra daartoe wezenlijke reden bestaat.

— Aan de regering is aangeboden het middel, om het vernagelen der kanonnen, hetwelk de Russen bij de laatste uitvallen herhaaldelijk hebben weten te bewerkstelligen, te beletten; het middel moet eenvoudig wezen en in een oogenblik kunnen worden aangewend.

— De drie jaren diensttijd van den admiraal *Dundas* als opperbevelhebber der Britsche zeemagt in de Middellandsche zee zullen in den loop der maand December eindigen, als wanneer de admiraal vermoedelijk naar Engeland zal terugkeeren. Het was de wensch van den admiraal, toen hij het bevel aanvaardde, om het niet verder dan het gewone tijdvak te behouden, en daar in het tegenwoordige oogenblik, althans voor de vloot, weinig te verrigten is, zoo wil hij zijn voornemen ten uitvoer brengen om het opperbevel neder te leggen.

— Te Portsmouth is men thans druk bezig aan het aftimmeren van het kolossale oorlogschip *Marlborough* van 131 stukken geschut en ruim 4000 ton inhoud, hetwelk tegen het volgende voorjaar gereed moet wezen om te water te worden gelaten.

— Daar de Inlandsche geweerfabrieken niet in staat zijn, om de belangrijke bestellingen van minié buksen voor rekening van het gouvernement zoo snel te volvoeren als gewenscht wordt, zoo heeft de regering zich tot de Luiksche fabrieken gewend, ten einde hierin behulpzaam te zijn.

— Prins *Albert* heeft last gegeven, om op zijne kosten voor zijn geheele regement der garde-grenadiers, hetwelk thans in de Krim dient, jassen van zeehondenvel ten spoedigste gereed te maken.

— Behalve de 28 regementen militie, welke nu reeds tot de dienstverrigting zijn onder de wapenen geroepen, is de regering voornemens nog 22 regementen mobiel te verklaren.

— De vier adelborsten, die bij het stranden van het Engelsche fregat *Tiger* in Russische gevangenschap zijn geraakt, hebben van den keizer *Nicolaas* hunne vrijheid verkregen en zijn reeds aangekomen.

— Een extra nummer van de *London Gazette* behelst eene dépêche van lord *Raglan*, gedagteekend 6 November, betreffende den slag van den 5den. Daarin worden de strijdkrachten der Russen op minstens 60,000 man, hunne veld-artillerie op 90 stukken geschut, afgescheiden van de vesting- en scheeps-artillerie, die mede vuurde. De aanval geschiedde in digte massa's op den regter- en linker flank. De Engelschen hadden niet veel meer dan 8000 man in het gevecht, de Franschen onder *Bosquet* slechts 6000 man, daar de overige beschikbare Fransche troepen in reserve bleven. Het verlies aan de Engelsche zijde bedroeg aan dooden 43 officieren, 32 onder-officieren en 384 manschappen, aan gewonden 101 officieren, 121 onder-officieren en 1711 manschappen; vermist worden buitendien 1 officier, 6 onder-officieren en 191 manschappen. Zoo als men weet behooren onder de gesneuvelden de generaals *Cathcart*, *Strangways* en *Goldie*; sir *George Brown* is door den arm geschoten, zijn toestand is echter bevredigend. De generaal-majoors *Bentinck* en *Codrington* en de brigade-generaals *Adams* en *Torrens* zijn zwaar, de brigade-generaal *Buller* ligtelijk gekwetst. Sir *de Lacy Evans*, hoewel zwaar ziek, was van zijn ziekbed naar het slagveld geijld. Het verlies der Russen houdt lord *Raglan* voor ontzettend groot. Naar onze schatting, schrijft hij, lieten zij op het slagveld 5000 dooden en verloren zij in het geheel aan dooden, gewonden en gevangenen niet minder dan 15000 man.

— Voor Sebastopol zijn op den 5 November twee leden van het parlement gesneuveld, namelijk de kolonels *E. W. Pakenham* en *James Hunter*.

— Volgens eene naauwkeurige opgave, zijn niet minder dan 25 Russische generaals en admiraals in den tegenwoordigen oorlog buiten gevecht gesteld. Het zijn de volgende: prins *Paskewitsch*, te Silistria gewond en tot invalide gemaakt; de luit.-gen. *Schilders*, te Silistria aan zijne wonden overleden; de luit.-gen. *Selivan*, te Silistria gedood; de luit.-gen. *Dreschern*, te Jassy overleden; de luit.-gen. *Chruleff II*, te Giurgewo gewond en den 5 Nov. gedood; de luit.-gen. *Luders*, te Silistria gewond; de admiraal *Korniloff*, te Sebastopol gedood; de admir. *Nachimoff*, te Sebastopol gewond; de luit.-gen. *Kwizenski*, aan de Alma gewond; de maj.-gen. *Pehtschelkanoff*, aan de Alma gewond; de gen.maj. *Goginoff*, aan de Alma gewond en krijgsgevangen gemaakt; de gen.-maj. *Kurtjanoff*, aan de Alma gewond en almede krijgsgevangen gemaakt; de gen.-maj. *Popoff*, te Silistria gewond; de gen.-maj. *Stalpaikoff*, te Silistria gedood; de gen.-maj. *Meger*, te Silistria gedood; de gen.-maj. *Oubinski* of *Dubinski*, aan zijne wonden overleden; de gen.-maj. *Babutoff*, aan den Donau gewond; de gen.-maj. *Baturlin*, aan den Donau gewond; de gen.-maj. *Orloff Denizoff* (*Hetman*), ook aldaar gewond; de gen.-maj. *Chaletski*, aan de Balaklava gewond; de gen.-maj. *Villebois*, gewond op den 5 Nov. de gen.-maj. *Ochterlouy*, gewond op denzelfden dag; de gen.-maj. *Kischinsky*, idem; en de gen.-maj *Mentchikoff*, (niet te verwarren met den opperbevelhebber), idem.

FRANKRIJK.

Men heeft te Metz aan eene commissie van hoofdofficieren der genie, onder den generaal *Piobert*, de plannen onderworpen, welke door de legerhoofden der geallieerden tot de verovering van Sebastopol ontworpen en tot dus ver uitgevoerd zijn. De commissie heeft de door *Canrobert* en *Raglan* genomene maatregelen volkomen goedgekeurd en het alleen bejammerd, dat men ten gevolge van de gesteldheid des vesting, van eene volkomene insluiting heeft moeten afzien.

Voortdurend worden, zoowel uit dit land als uit Engeland, belangrijke versterkingen naar de Krim gezonden. Het leger in het Zuiden zal ook op 24,000 man gebragt worden, zoodat in het volgende jaar waarschijnlijk weder eene nieuwe ligting zal moeten plaats hebben. Men is niet tevreden over de leiding van den generaal *Canrobert*; de maarschalk *Vaillant* moet zich te St. Cloud, in een ministerraad zeer ongunstig over hem uitgelaten hebben. Men spreekt ook nog van moeijelijkheden in het inwendig bestuur en brengt de terugkomst van den heer *de Morny* met eene ministeriële crisis in verband. Van eene andere zijde wordt beweerd, dat de heer *de Morny* naar Parijs ontboden is, om zijne benoeming tot president der kamer van afgevaardigden te ontvangen.

— Men meldt, dat de beide Fransche officieren, de heeren *Lagondie* en *de Dampierre*, welke in de Krim door de Russen zijn gevangen genomen, te Petersburg zijn aangekomen en aldaar door keizer *Nicolaas* op de meest voorkomende wijze zijn ontvangen. De keizer heeft hun een officier zijner garde toegevoegd, om hen de stad Petersburg in haar geheel te doen zien. Vervolgens zullen zij naar de stad Jawolaw, aan de Wolga, gezonden worden, welke plaats tot verblijf voor de Fransche en Engelsche krijgsgevangenen is aangewezen.

— Het verbod om sterken drank uit graan te bereiden, heeft natuurlijk in de distilleerderijen de grootste stoornis verwekt, te meer, daar de regering het keizerlijk decreet daartoe al dadelijk met gestrengheid doet handhaven. Onmiddelijk na de afkondiging van dat decreet, zijn in alle stokerijen de aanwezige voorraden graan opgenomen; deze mogen worden verstookt, doch de rijksbeambten houden zorgvuldig de wacht, dat noch graan noch meel op nieuw in de distilleerderijen kunnen worden ingevoerd. Slechts weinige dagen zijn hun gelaten om het aanwezige graan te verstoken, daarna zullen zij den arbeid moeten staken.

— Bij Metz zal een kamp worden bijeengetrokken van 25.000 man, die in het voorjaar verdubbeld zullen worden. De generaal *Geswiller* zal er het kommando voeren.

— Bij gelegenheid van eenige herstellingen in de hoofdkerk te Meaux, is het graf gevonden van den grooten *Bossuet*. Op last des tegenwoordigen bisschops van

Meaux, is op 14 Nov. de kist geopend en men vond het lijk, dat reeds meer dan 150 jaren in de kist gelegen had, doch zeer goed bewaard was gebleven; de heer *Maillot* heeft er eene afbeelding van genomen. Het lijk zelf is in de kerk ter bezigtiging der geloovigen gesteld. Dagelijks wordt daarbij eene lijkdienst gehouden.

Parijs, 7 December. De *Moniteur* behelst berigten uit het leger voor Sebastopol, tot den 28sten November. Het weder had zich verbeterd en de werken van allerlei aard, die door den slechten staat der wegen, vertraging hadden ondergaan, zouden met nieuwen ijver worden hervat.

Er bleven steeds versterkingen aankomen, met name het 6de regiment dragonders, zes bataillons jagers te voet en verschillende andere detachementen.

De vijand bleef onbewegelijk en ging voort zich door talrijke retranchementen te dekken.

— De keizer, onderri t dat de officieren in de Krim de grootste moeite hebben, om zich de meest onontbeerlijke levensbehoeften aan te schaffen, heeft eene aanzienlijke hoeveelheid wijn op zijne kosten naar de Krim gezonden.

— Volgens den *Univers*, heeft het Fransche regiment dragonders, te Rome in garnizoen, bevel ontvangen zich gereed te houden, om naar Frankrijk terug te keeren. Dit regiment was te Rome sedert het begin der bezetting door de Franschen, zoodat het ook deel genomen heeft aan de belegering van 1849. Men beschouwt dit vertrek als een stap, om welhaast den geheelen kerkelijken Staat door de Fransche troepen te ontruimen.

— De *Moniteur* deelde een keizerlijk besluit mede, volgens hetwelk de graaf *de Morny* benoemd is tot president van het wetgevend ligchaam, ter vervanging van den heer *Billaudt*, die tot minister van binnenlandsche zaken is benoemd.

De *Moniteur* behelst voorts de volgende verklaringen omtrent het gebeurde met den heer *Soulé*: »Ter naauwernood een jaar geleden, hebben zekere omstandigheden, die ook buiten Spanje weerklonken, de aandacht onzer regering gevestigd op den persoon van den heer *Soulé*. Sedert heeft die heer een gedeelte van Frankrijk doorgereisd en zich te Parijs en in verschillende steden van het zuiden opgehouden. De minister van binnenlandsche zaken heeft het in het belang der openbare rust noodig geoordeeld, dat die reizen voortaan niet meer buiten zijne voorkennis geschiedden en er werden bevelen naar de grenzen gezonden, opdat de heer *Soulé* de grenzen niet zoude overschrijden, voor dat de regering er van verwittigd was.

»Toen de heer *Soulé* den 24sten October te Calais aankwam, gaf de commissaris van policie hem zeer beleefd zijne instructien te kennen en verzocht hem een weinig te wachten, daar hij berigt zoude afzenden naar Parijs. Dit aanbod werd niet aangenomen en dien eigen dag keerde de heer *Soulé* naar Engeland terug.

»Desniettemin zond de minister van binnenlandsche zaken zijne definitieve instructien per telegraaf naar Calais. Zij hielden in, dat indien de heer *Soulé* van plan was in Frankrijk te blijven, hem dit ontzegd werd, doch dat indien hij Frankrijk slechts wilde doortrekken, om zich naar zijn post te Madrid te begeven, men zijn paspoorten tot dat einde zoude viseren. Dus was de weg naar Spanje voor den gezant der Vereenigde Staten vrij; alleenlijk werd het verblijf aan den heer *Soulé* in Frankrijk ontzegd, overeenkomstig de discretionaire magt, die de wet aan de regering ten opzigte der vreemdelingen verleent.

»Verschillende buitenlandsche dagbladen hebben over deze zaak commentariën geleverd. Men heeft beweerd dat de regering van haar besluit was teruggekomen; daarentegen ook dat de maatregel van den minister van binnenlandsche zaken tot eene wisseling van bittere verklaringen, tusschen den minister van buitenlandsche zaken en den Amerikaanschen gezant te Parijs hadden aanleiding gegeven. De regering had niets te veranderen aan de bevelen, die zij gegeven had. Wat de vorderingen van den heer *Mason*, en de antwoorden, die hij ontvangen heeft, betreft, deze zijn zoowel in overeenstemming met de vormen der beleefdheid geweest, waarvan de heer *Mason* zoo goed als iemand anders doordrongen is, als met den vriendschappelijken aard der betrekkingen van onze regering met het cabinet van Washington.”

— Lord *Palmerston* is te Parijs met zijne gemalin aangekomen. Herhaaldelijk gebruikte hij reeds het middagmaal te St. Cloud.

DUITSCHLAND.

De Oostersche kwestie is het eenige wat de algemeene aandacht in Duitschland bezig houdt. De andere handelingen tusschen Oostenrijk en Pruissen omtrent de houding, welke zij zullen aannemen in de Oostersche verwikkeling duren daarbij, doch schijnen nu toch tot een gewenscht einde, namelijk eene overeenstemming tusschen beide groote Duitsche mogendheden te zullen leiden. Men zal zich herinneren, dat de Beijersche minister *v. d. Pfordten*, ten einde die overeenstemming te bewerken, zich naar Berlijn en Weenen heeft begeven. Omtrent die onderhandelingen wordt het volgende gemeld. »Ofschoon deze zending over het algemeen een bevredigend resultaat heeft opgeleverd, is het echter nog van geen beslissenden aard. Gedurende de aanwezigheid des Beijerschen ministers is het tusschen dezen en den graaf *v. Buol* slechts tot mondelijke verklaringen, maar geenszins tot eenig definitief besluit of protocol van het verhandelde, gekomen. De verzekering van verscheidene Duitsche dagbladen, dat de gewenschte schikking in haren geheelen omvang reeds tot stand is gebragt, moet uit dien hoofde als voorbarig beschouwd worden. Deze hangt ook nog grootendeels af van den uitslag der stappen, die nog bij de overige Duitsche regeringen moeten gedaan worden, om dezelve tot eene onvoorwaardelijke toetreding te brengen. Overigens waren de mededeelingen en verklaringen, welke tusschen den graaf *v. Buol* en den heer *v. d. Pfordten* plaats hadden, geheel van een confidentieelen aard. Daarbij is het mede van belang aan te stippen, dat de Beijersche minister tevens herhaalde bijeenkomsten met de gezanten der Westersche mogendheden heeft gehad, en in de gelegenheid is geweest zich te overtuigen, dat voor het wantrouwen, hetwelk nog bij onderscheidene kleinere Duitsche regeringen nopens de plannen dier mogendheden bestaat, geenerlei grond voorhanden is.”

— Als een bewijs, dat men te Weenen niet beducht is voor eene breuk met Rusland, voert men aan een onlangs uitgevaardigd besluit, dat aan de officieren van het op voet van oorlog gestelde leger in Gallicie en Zevenbergen verlof kan verleend worden. De kommandant van een cavallerie-korps, graaf *Clam Callas*, zal den 15 dezer te Praag aankomen, nadat hij gedurende eenige dagen met verlof afwezig geweest is.

— Er worden nadere bijzonderheden medegedeeld omtrent de verdere krijgstoerustingen van Oostenrijk. Behalve eene nieuwe ligting van 60 à 80,000 man, zouden ook de reserves opgeroepen, bij de grensregementen de 5de bataillons ingerigt, en tegen nieuwejaar het geheele leger op voet van oorlog gebragt worden, waardoor men eene vermeerdering van 180,000 man zoude bewerken. Te gelijkertijd zouden de troepen der genie van 6 op 15 bataillons gebragt worden, enz. Wat de door sommige bladen gemelde mobilisatie van een gedeelte des Italiaanschen legers betreft, zoo zoude, naar men verzekert, het te Treviso staande corps naar Stiermarken oprukken, ten einde aldaar het naar Beneden-Oostenrijk bestemde leger-corps te vervangen. Te Cracau wordt al het mogelijke aangewend, om deze vesting zoo houdbaar mogelijk te maken. Om de geheele stad is reeds een gordel van veldversterkingen getrokken, welke gedeeltelijk reeds gewapend zijn, en er zoude nog eene tweede linie tot stand komen. In de stad zelve liggen omstreeks 15,000 man, het kasteel is met geschut opgevuld, reeds meer dan 200 stuks bedragende. Alle Gallicische dorpen langs de Russische grenzen zijn met krijgsvolk, meestal jagers, bezet. Het vervoer van geschut naar Gallicie duurt steeds voort. Dat eene aanzienlijke Russische legermagt in Polen is binnengerukt, is bekend; maar de aan Gallicie grenzende districten zijn tegenwoordig slechts zwak bezet; eerst achter de Peliza staan groote massa's.

— De lithograaf *Karl Wilhelm Albert Bierman* te Berlijn heeft zijne vier kinderen in de sluis voor de Silezische poort verdronken. De kinderen waren 6, 4, 2 en een ½ jaar oud. Hij had ze des avonds in eene waschmand gezet en zoo in het water geworpen. Behoefte en zoo men zegt wraakzucht jegens zijne ouders schijnen de oorzaak van zijne daad te zijn. De onnatuurlijke vader is gevangen, en legt over zijne daad geen berouw aan den dag.

— De troepen-afdeelingen, welke uit de zuidelijke Oostenr. provinciën ontboden zijn, zullen een tentenleger aan den Donau in de nabijheid van Weenen betrekken. Dit leger zal uit drie sterke corpsen bestaan en den naam dragen van het *eerste leger*. Tot opperbevelhebber is de graaf *Wimpffsen* benoemd. De troepen, daarvoor bestemd, bevinden zich reeds op voet van oorlog en op marsch. De aldus bijeengetrokkene troepen bij Weenen en in de nabijheid der spoorwegen kunnen dagelijks versterkt en elk oogenblik naar alle punten gezonden worden, welke mogten bedreigd worden. Dit *eerste leger* is geen reservecorps, maar een voortreffelijk uitgerust, uit goed geoefende troepen bestaand operatie-leger van 50,000 man en 200 kanonnen.

— Aan het bewind van het groothertogdom Baden is het met de pauselijke curie tot stand gekomen *interim* medegedeeld. De Badensche regering heeft zich met de pauselijke curie verstaan: 1o dat de Prins-regent van Baden de gegevene magtiging tot een onderzoek tegen den aartsbisschop van Freiburg intrekt (zoo als reeds geschied is); 2o. dat de geestelijken en leeken, welke wegens ongehoorzaamheid in hechtenis genomen zijn, dadelijk op vrije voeten zullen gesteld worden; 3o. dat de geestelijke betrekkingen, welke gedurende de onderhandelingen vacant zijn geworden, niet definitief zullen vervuld, maar door den aartsbisschop met voorloopige bestuurders zullen bezet worden; 4o. dat het kerkelijk vermogen vooreerst volgens den toestand van het conflict zal bestuurd worden.

Berlijn, 6 December. Er is alhier een gerucht in omloop, volgens hetwelk aan Rusland slechts eene maand tijd zou zijn toegestaan, om zich omtrent de vier punten van waarborg te verklaren.

RUSLAND.

Eene dépêche uit Petersburg meldt, dat prins *Woronzoff* op zijn verzoek eervol is ontslagen uit zijne betrekking als opperbevelhebber van het leger in den Caucasus. De prins behoudt zijne overige titels en waardigheden en blijft adjudant generaal en lid van den keizerlijken raad. Men weet nog niet wie zijn opvolger zal zijn in het bestuur over de Caucasische provinciën.

— Volgens berigten uit Petersburg wordt daar een geretrancheerd kamp gevormd, dat groot genoeg zal zijn om 200,000 man te kunnen bevatten, terwijl met den meesten ijver aan de versterkingswerken der stad wordt gearbeid. De cholera is er nog hevig aan het woeden. Er waren vredelievende geruchten in omloop geweest, daar de Keizer aan verscheidene hooggeplaatste personen zou verklaard hebben, dat hij bereid was om alle voorstellen aan te nemen, welke slechts eenigzins met de eer bestaanbaar waren.

— Te Petersburg wordt het verlies aan manschappen te Sebastopol zelf, sedert den aanvang van het bombardement, gemiddeld berekend op 100 per dag (de gewonden niet daaronder begrepen).

— De Petersburgsche *Polizei Zeitung* deelt uitvoerige bijzonderheden mede omtrent het verschijnen van een razenden wolf van buitengewone grootte, die op 19 Nov. langer dan 2 uren een groot aantal straten en pleinen der hoofdstad doorliep en eindelijk door 2 kroonboeren gedood werd, nadat hij niet minder dan 34 personen aangevallen en meer of minder gekwetst had. De meesten dier ongelukkigen werden naar de gasthuizen vervoerd.

— De Russische bladen bevatten bijzonderheden omtrent een jager, genoemd *Andreas Wortrjakow*, uit de kreits Nischne-Kolijn, die een waardig tegenhanger is van den bekenden leeuwenjager Gérard. Deze *Nimrod* is thans 63 jaren oud en heeft volgens deugdelijke onderzochte opgaven gedurende zijne loopbaan als jager geveld 552 elanden, 14 800 herten, 107 sabeldieren, 60 zilverkleurige, 430 roode en 3 zwarte vossen, 50 wolven, 48 veelvraten, 36 beeren, 15,000 wilde ganzen, 1200 zwanen, 15 500 eenden, 1240 hermelijndieren, 5850 eekhorentjes, 54 arenden, en in de laatste 10 jaren meer dan 300 ooijevaren, gezamenlijk 55,000 stuks gedierten van allerlei soort.

— Uit Warschau wordt berigt, dat met den grootsten spoed reeds alles voor de nieuwe ligting (de derde in dit jaar) wordt voorbereid, ten einde daartoe reeds in de eerste dagen van December te kunnen overgaan. Om Polen voor elke mogelijke gebeurtenis onschadelijk te maken, tracht men het van alle weerbare manschappen te berooven. Ingeval de oorlog mogt voortduren en de regering in het voorjaar nogmaals eene ligting mogt doen, dan moeten de akkers onmiddelijk braak blijven liggen en zal de bevolking aan honger en gebrek prijs gegeven zijn.

— In Zuid-Rusland heeft de winter zich plotseling met buitengemeene gestrengheid geopenbaard. De wegen liggen reeds diep onder de sneeuw bedolven, hetgeen den marsch der naar de Krim bestemde troepen zeer vertraagt.

— Een brief uit St. Petersburg meldt, dat den 22 November het ijs op de Newa zich reeds vastgezet had en den geheelen stroom bedekte.

— Volgens de jo gste berigten uit het koningrijk Polen wordt van de Russische zijde het zenden van troepen naar Bessarabie en naar de Krim met den grootsten ijver voortgezet en er bestaat geen twijfel, dat Rusland al het mogelijke doet, om Sebastopol en de Krim te behouden. Zoo worden reeds sedert eenigen tijd van uit Moskou de troepen van een reservecorps naar het Zuiden in beweging gesteld, hetwelk onder den generaal Tscheodajes in de Krim zal binnenrukken en nog bij tijds te Sebastopol zal aankomen. Ook de generaal Osten Sacken zal eerlang in de Krim aankomen. Tot aanvulling der in Bessarabie ontstane gapingen rukken de troepen van het 2de infanteriecorps en de reserve op, en tot aanvulling van dit 2de korps in colen rukken reeds nu de tot dusver in Kurland en Lithauen achtergeblevene overblijfselen van het 1ste korps infanterie op. De chef van dit corps, de generaal Sievers, is met zijnen staf reeds den 25sten November te Warschau aangekomen.

— Eene telegrafische depeche uit Warschau meldt, dat de generaal Sievers het eerste corps infanterie aan den linkeroever van de Weichsel heeft bijeengetrokken, en dat het tweede corps onder den generaal Paniutine naar Volhynie en Podolie is getrokken; men beschouwde den oorlog met Oostenrijk als op handen zijnde.

— De *Russ. Invalide* bevat weder gunstige berigten uit den Caucasus. Den 3den Oct. had andermaal eene expeditie plaats gehad tegen Isti Sou, alwaar Schamijl 15 à 20,000 man en 8 stukken geschut had verzameld. Bij een krachtigen aanval, had de baron Nicolai al de troepen van Schamyl op de vlugt gejaagd; de berghewoners hadden meer dan 1000 man verloren en 400 dooden op het slagveld gelaten. Het verlies der Russen bedroeg 15 dooden en 85 gekwetsten.

EGYPTE.

Het *J. de l'Empire* laat zich uit Alexandrie schrijven, dat de nieuwe onder-koning van Egypte voornemens is den zetel der regering naar Rosette te verplaatsen, alwaar het veel gezonder is. Voorts zal hij de reeds door *Mehemed-Ali* begonnen indijking van den Nijl voortzetten, de scheepvaart op de rivier bevorderen, nieuwe maatregelen nemen voor het karavaanverkeer, enz. Onder de belangrijkste reeds door hem genomen maatregelen, behoort de handelsvrijheid. Men weet, dat de Egyptische regering tot dusver zelve handel dreef en zich eene menigte voorregten en monopoliën toeëigende. Voortaan zal de handel daarentegen vrij zijn, en zullen het de particulieren, niet de regering zijn, die den handel drijven. Het ministerie van koophandel, dat in Egypte een geheel anderen werkkring had dan in andere Europesche staten, is dan ook bereids afgeschaft.

Men verneemt, dat eene Fransche compagnie met de onderkoning van Egypte een contract voor 99 jaren gesloten heeft, ten einde de Roode zee met de Middellandsche zee, door middel van een scheepskanaal, te verbinden.

BRITSCH-INDIE.

De *Straits Times* van 16 Januarij deelt mede, dat er te Singapore berigt ontvangen was, dat ernstige oneenigheden onder de Chinezen in de tinmijnen te Malacca waren uitgebroken, waarbij de policie mishandeld en genoodzaakt werd terug te trekken. De militaire magt was door de policie tot het verleenen van bijstand geroepen, doch de bijzonderheden waren nog niet bekend.

— De *Calcutta Morning Chronicle* van den 7den Januarij behelst, dat drie stoomschepen naar Bombay gezonden zijn, ten einde van daar troepen naar Suez over te brengen, om aan den oorlog in de Krim deel te nemen.

De *Hurkaru* van den 13den dezer bevat eene telegraphische depeche van Bombay, dd. 11 Januarij, het plaats gevonden hebbend vertrek op den 10den van het 1ste detachement van het 10de regiment huzaren, uit 280 man en hetzelfde getal paarden bestaande, naar het tooneel van den oorlog, vermeldende. De huzaren zullen door het 14de regiment ligte dragonders, een regiment lanciers en naar men wil nog door andere regimenten uit het presidentschap Madras gevolgd worden.

— De *Singapore Freepress* van 5 Januarij zegt, dat het bezoek van sir *John Bowing* te Canton niet den minsten goeden uitslag heeft opgeleverd; integendeel wordt het beschouwd als eene ijdele poging tot inmenging, dewijl, al ware Zijne Excellentie daartoe ook nog zoo genegen, het buiten zijne magt ligt, om eenige krachtdadige hulp aan de keizerlijken tegen de inurgenten te verleenen. Men wil, dat de Tartaarsche onderneming zich zeer over dit punt heeft uitgelaten en de tegenwoordigheid van den Plenipotentiaris als eene berisping, welke bij wel had kunnen achterwege laten, beschouwd heeft. Men vermoedt algemeen, dat Canton weldra zal vallen en men verhaalt, dat sir *Bowring* al spoedig naar Siam zal vertrekken. Eenige nadere bijzonderheden zijn omtrent den noodlottigen

aanval op Petropaulski ontvangen. Er blijft weinig twijfel over of de admiraal *Price* heeft zich uit verdriet over het mislukken zijner onderneming van het leven beroofd.

— De *Hurkaru* van 1 December deelt mede, dat op de grenzen van Assam twee Fransche priesters vermoord zijn.

— Het hof van Ava heeft eene ambassade aan den gouverneur generaal lord *Dalhousie* gezonden, ten einde onderling vriendschappelijke betrekkingen aan te knoopen.

— Te Singapore waren berigten aangekomen, dat het naburige koningrijk Siak, op de Oostkust van Sumatra, in een staat van regeringloosheid en verwarring verkeerde. De koning van dat land is, voor omstreeks vier maanden gestorven, en de onlusten schijnen aan twisten om de troonsopvolging tusschen zijne zonen en andere mededingers om de koninklijke waardigheid ontstaan te zijn. Een prins van koninklijk bloed, *Toenkoe Oeda* genaamd, neemt aan deze oneenigheden een groot aandeel en verscheen den 7 Januarij voor Boekit Batoe, eene stad in het Siaksche, met veel handel op Singapore, viel die plaats aan, brandschatte haar en dwong de inwoners te vlugten. Ook plunderde hij een vaartuig, aan *Wan Aboebakar*, den oudsten zoon van den Tommonggong, dat te Boekit Batoe lag, toebehoorende. *Toenkoe Oeda* bezit eene vloot van 51 praauwen, sommigen waarvan zeer goed ten strijd uitgerust en met geschut voorzien zijn. Met deze vloot is hij den 8sten naar Siak vertrokken om die stad aan te tasten en vervolgens naar Boekit Batoe terug te keeren. H. M. stoomschip *Hooghly*, dat naar Pinang vertrok, zal Boekit Batoe aandoen om tijdingen in te winnen.

— De *Freepress* van 18 Januarij deelt mede, dat de beruchte zeeroover *Panglima Amat* gevangen genomen en naar Riouw vervoerd is. Ook zegt men, dat zijn schoonvader *Haji*, de deelgenoot zijner misdrijven, door den ijver van den Tommongong van Singapore mede gevangen genomen en met zijn schoonzoon in het fort te Riouw opgesloten is.

— De *Eastern Star* wijst op het gevaar, dat een pas gehuwd man loopt, door zich aan de billardtafel te begeven. Een jong paar werd onlangs te Calcutta des namiddags ten 5 gehuwd en denzelfden avond ten 8 ure verdween de bruid in gezelschap van ..... niet haren echtgenoot, die vol ijver bezig was aan een billardpot deel te nemen. De bruid vond zich waarschijnlijk in hare eenzaamheid onaangenaam gesteld en meende, dat zoo haar huwelijksgeluk op eene zoodanige wijze begon, het best voor haar ware daar zoo weinig mogelijk van te genieten.

— Hetzelfde blad zegt, dat de parelvisscherij te Ceylon op eene kleinere schaal in den vervolge zal worden voortgezet.

Brieven uit Punjaub melden, dat de bondgenoot der Engelschen, *Maharajah Gholab Sking*, gevaarlijk ziek lag. Zijn overlijden zou welligt een burgeroorlog in het land kunnen veroorzaken en de tusschenkomst der Engelschen doen plaats hebben, daar zijn zoon en opvolger zeer gehaat en zijn neef algemeen bemind is.

Het bestuur van den laatst ingelijfden staat Nagpore is op dezelfde wijze ingerigt als dat, hetwelk in Punjaub zoo goed geslaagd is. Er zijn 25 commissarissen en andere ambtenaren benoemd, wier bezoldiging van 600 £st tot 6000 £st opklimt.

De Indische bladen zijn opgevuld met bijzonderheden omtrent den toestand van regeringloosheid, waarin het koningrijk Oude zich bevindt en zij dringen ten stelligste op de inlijving van dat rijk aan.

Het rijk van den Nizam wordt verontrust door eene rooverbende, die door een zemindar, *Letchimand Row*, wordt aangevoerd. Eenige weken geleden maakte zij zich in een enkel district van 20.000 £st aan geld benevens juweelen meester; de Naib van de districten, die hij afloopt, heeft de hulp der Engelschen ingeroepen. Het Engelsche gouvernement heeft dringend geëischt, dat de Nizam de in omloop zijnde munt, die verreweg de waarde niet heeft, zoude intrekken.

De berigten uit Birmah zijn zeer gunstig. In tegenstelling van het afgeloopene jaar is geene enkele rooverij in deze mousson gepleegd. De koning van Ava heeft zich bereid verklaard de Engelsche stoombooten van steenkolen te voorzien. De handel neemt in levendigheid toe. De koning heeft een gezantschap naar Calcutta gezonden; men wil dat zijn broeder aan het hoofd staat.

De ontdekking van steenkolen aan de oevers van den Irawaddy in verband met de steenkolenmijnen, die op Laboean worden bewerkt, en de hoeveelheid die men uit Japan hoopt te trekken, zullen de stoomvaart in de Indische en Chinesche zeeën zeer bevorderlijk zijn.

De Peninsular and Oriental Company heeft ditmaal geen divident uitbetaald, daar zij £st 100,000 sterling als schadevergoeding heeft moeten betalen behalve de kosten van het regtsgeding, wegens een ongeluk, dat door een harer stoombooten op zee is veroorzaakt.

— *Rousseau* en zijne aanhangers beschouwen de beschaving als de eerste oorzaak van misdaad. *Combe* en de phrenologen schrijven die toe aan eene gebrekkige physique organisatie. De staatshuishoudkundigen houden er de armoede voor, terwijl eindelijk de philantropen volhouden, dat zij in onwetendheid gelegen is, en dat de beschaving van den geest het middel is tot beteugeling van de hartstogten. Welk van deze denkbeelden het juiste moge zijn, zooveel is zeker dat het laatste alleen voor eene practicale toepassing geschikt is. Wij kunnen de beschaving niet afschaffen, uitstekende ligchaamsdeelen vernielen of geheele standen van armoede tot welvaart doen overgaan. Wij kunnen echter wel de uitwerking der beschaving beproeven en de autoriteiten te Agra schijnen niet alleen geneigd om deze theorie te omhelzen, maar ook om die tot de ruimste logische resultaten gedreven, in toepassing te brengen. Zij leiden de massa niet alleen op, als een behoedmiddel tegen misdaden, maar zij leiden ook hen op die ze begaan hebben; zij onderwijzen niet alleen de gevangenen maar zelfs hen, die door ter dood veroordeeling het vermogen hebben verloren om van het ontvangene onderwijs gebruik te maken.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven 15 Nov. Juno. Chevalier, v. Batavia.

Texel 13 Nov. Zuidholland, de Boer, v. Soerabaija. — Eberhard, Wiegmeijer, v. Batavia.

14. Bantam. Klein, v. Batavia.
17. Koning Willem II, Giezen, v. Tjilatjap.

Vlissingen 16 Nov. Jan van Galen, de Boer. v. Manilla.

Texel 25 Dec. Potsdam, Riedel, v. Batavia.
28. Java's Welvaren, Wittebol, v. Batavia.
30. IJstroom, Steenveld, v. Batavia.

Vertrokken.

Brouwershavens 14 Nov. Admiraal van Kinsbergen, Bouman; Margaretha Ida, Hagers; Stad Tiel, Derks. allen v. Akyab.

Hellevoetsluis 14 Nov. Stella Maris, Leeflang, n. Akyab. — Koningin der Nederlanden, de Jong, n. Cardiff en San Francisco. — Maas, Verberne, n. Londen en Australie.

16. Princes Sophia. Spaanderman, n. Akyab. — Kanau Hasselaar, Lindman, n. Swansea en Hongkong.

17. Palembang, Hoekstra; Wilhelmina, van der Zweep, beiden n. Batavia. — Kandanghauer, Zeelt, n. Londen en Australie.

Texel 9 Nov. Zeenymph, Witsen Elias, n. Batavia.

11. Laura en Adèle, Donema; Van der Werf, Rosier, beiden naar Batavia. — Het Goede Vertrouwen, Kock; Joannes Albertus, Londt Hz.; President Verkouteren, Eylers; Stad Balie, Mulder, allen n. Akyab.

15. Clio, Wijnmalen, n. Australie. — Vr. Martha, Remmersen; Drie Vrienden, Wielema, beiden n. Charleston.

15. Zr. Ms. schoener Rembang, luit. Hansen, Azia Abrahams, beiden n. Batavia.

17. Nederland. Huidekoper, n. Batavia. — Willem I, Niedfeld, n. Akyab.

Delfzijl 1 Nov. Alette Auguste, Tinbolt, n. Akyab.

Vlissingen 16 Nov. Zr. Ms. fregat de Ruyter, kapt. 't Hooft, n. Oost-Indie.

Brouwershaven 26 Nov. Hendrika, Admiraal, n. Batavia.

Hellevoetsluis 25 Nov. Bommelerwaard, Loos; Abel Tasman, Hensing, beiden n. Akyab.

Texel 26 Nov. Henriette en Cornelia, Hartman, n. Batavia.

Zierikzee 26 Nov. Koning Willem II, Blaakhert, (v. Middelburg) n. Akyab.

Zeilklaar.

Brouwershaven: Hendrika, Admiraal, n. Batavia.

Hellevoetsluis: Abel Tasman. Hensing, n. Akyab.

Nieuwe Diep: Zeeland, de Winter; Henriette en Cornelia, Hartman beiden n. Batavia. — Iris, v. Zanten, n. Akyab.

Brouwershaven: Resident van Son, Bauditz, n. Batavia. — Jacob Cats, van der Wind, n. Akyab.

Hellevoetsluis: Maria Magdalena, van der Veen, n. Batavia. — Macasser, van der Heyden, n. Australie.

Nieuwe Diep: Zeeland, de Winter; Theodora Machtelda, Boelhouwer; Vijf Gebroeders, Dekker; Catharina en Geertruida, Knaudt; Sirius, Mulder; Zaanstroom, Hofker, allen n. Batavia. — Amsterdam, Webdemeijer. n. Padang. — Java, Stikkel van Dam; Otto, Flens, beiden, n. Akyab.

Vreemde Havens,

Londen 4 Nov. St. Michael, Piensinga, n. Geelong; vertrok den 2den van Deal, — In lading Melpomene, Laurensen, n. Port-Philip.

6 Egmond en Hoorne, Glazener, v. Rott.; Gen. de Stuers, Fokkens, v. do. beiden in lading n. Sydney.

8. In lad. Agneta, Crap Hellingman, n. Port-Philip.

9. Robertus Hendrikus, Mulder. n. Sydney; vertrok den 12den v. Deal.

13. Vice-Adm. Gobius, Zwart, v. Manilla.

15. Jacob Roggeveen, Vos van Marken, v. Manilla.

Deal 5 Nov. Echo, Kuiper, (v. Londen) n. Port-Philip.

9. Osiris, Crans. (v. Londen) n. Port-Philip.

Bij *Deal* 5 Nov. Delfshaven. Verhey, v. Hartlepool n. Hongkong.

Bij *Margate* 15 Nov. Stad Tiel, Derks, v. Dordt n. Akyab.

Bij *Dover* 11 Nov. Susanna Elisabeth, Ouwehand, v. Hartlepool n. Hongkong.

12 Stad Balie, Mulder, v. Amst. n. Akyab.

17. Admiraal van Kinsbergen, Bouman, v. Rott. n. Akyab.

18. Margaretha Ida, Hagers, v. Rott. n. Akyab. — Nederland, Huidekoper, v. Amst. n. Batavia.

Bij *Singels* 5 Nov. Alette Auguste, Tinbolt, v. Delfzijl n. Akyab.

10. Zeenymph. Witsen Elias, v. Amst. n. Batavia.

17. Prinses Sophia, Spaanderman, v. Rott. n. Akyab.

18. Wilhelmina, van der Zweep, v. Rott. n. Batavia. — Palembang, Hoekstra, v. do. n. do.

Bij *Bevezier* 12 Nov. Van der Werf, Rozier, v. Amst. n. Batavia.

Portsmouth 15 Nov. Potsdam, Riedel, v. Batavia; vertr. den 17d. v. Amsterdam.

Bij *Goudstraat* 1 Nov. Waalstroom, v. Roggen, v. Amst. n. Akyab

Plymouth 17 Nov. Rob. Hendrikus, Mulder, v. Londen n. Sydney.

Liverpool 8 Nov. Julie. Björk. v. Batav. en Singapore.

19. Java Courier, Reinink, n. Batavia. — Dionysia Catharina, de Boer, n. Sydney.

Cardiff 9 Nov. Batavier, Noltee, v. Rotterdam.

Glasgow 7 Nov. Adm. Mc. Lean, Mc. Gaw, v. Batavia.

Hartlepool 8 Nov. Susanna Elisab., Koning, n. Honkong.

Sunderland .. Nov. Jeannette, Visser, v. Londen; in lad. n. Bat.

Paimboeuf 11 Nov. Helena, Lefloch, v. Batavia.

St. Nazaire 17 Nov. Narbal, Desbois, n. Batavia.

Bordeaux 4 Nov. Zebra. Gendron, v. Batavia.

St. Helena 2 Oct. Java's Welvaren, Wittebol, v. Batavia; vertrok n. Amsterdam.

San Francisco 16 Sept. Zeilkl. Almelo. Aufnorth, n. Hongkong.

23. Zeilkl. Louisa Jacoba Johanna. Deurhorst, n. Hongkong.

29 Mercator, v. d. Meulen, v. Hongkong. — Zeilkl. Johanna, Bek n. dito.

Londen 21 Nov. In lading Maas, Verberne, n. Port-Philip.

24 In lad. Trijntje Fenna, des Ruelles, n. Port-Philip.

25. Zeepaard, Giltjes, n. Hobart-Town.

28. Adolf van Nassau, Borchers, n. Adelaide.

30. In lading: Javaan, Teensma, n. Batavia. — Kandanghauer, Zeelt, n. Port-Philip.

Deal 4 Dec. Zeilklaar: Zeepaard, Giltjes, n. Hobart-Town. — Adolf van Nassau, Borchers, n. Adelaide.

Bij *Deal* 2 Dec. Abel Tasman, Hensing, v. Rotterd. n. Akyab.

Liverpool 29 Nov. In lading Bantam, van der Bolck, n. Batavia.

30. Zeilkl. California. de Wijn, n. Melbourne.

Swansea 22 Nov. Banca, Heymans, n. Hongkong.

Glasgow 27 Nov. Joan Melchior Kempen, v. d. Plas, n. Batavia.

Hamburg 1 Dec. Vice Admiraal Lucas, de Weerd, v. Penang.

St. Helena 23 Oct. Jan Schouten, Coening Meijer, v. Batavia (n. Dorderecht).

Valparaiso 30 Sept. Diana, van Bochove, n. Sydney.

1 Oct. Samarang, Immink, v. San-Francisco (n. Callao).

San Francisco 5 Oct. Nova Zembla, Jansen, n. Callao.

14 Oud-Nederland, Riepert, n. Hongkong.

18. Peking, Tydeman, v. Amsterdam.

21 Mercator, van der Meulen, n. Hongkong.

Schepen in Lading.

Rotterdam. naar Batavia, Catharina, Calander. — naar do. Buitenzorg, Breuning. — naar do, Maria Magdalena, Popken. — naar do. en Soerabaija, Resident van Son, Bauditz. — naar do. en do. Johanna Maria, Sissingh. — naar do, Samarang en Soerabaija, Generaal Baron van Geen, Kotgans. — naar do. do. en do. Henriette Geertruida, Buys. — naar do. en Soerabaija; Gouv. Gen. Duymaer van Twist, Hoekema. — naar do. en do. Johanna Maria, Sissigh. — naar do. Samarang en Soerabaij, Staatsraad van der Houven, Heymeriks.

Amsterdam. naar Batavia en Samar., Catharina Geertruida, Knaudt. — naar do. do. en Soerabaija; Theodera Machtelda, Boelhouwer. — naar do. do. en do. Sirius, Mulder. — naar do. do. en do. Sara Alida Maria, Tekelenburg. — naar do. en Soerabaija, Zaanstroom, Fefker. — naar Samarang en Soerabaija, Mathilde, van Olst, naar Padang, Amsterdam, Wehdemeijer. — naar Batavia en Samarang, Koning Willem II, Giezen. — naar do. do. en Soerabaija, Wassenaar, Hofstee.

Kort Handelsberigt.

Rotterdam 5 December. Koffij: Ofschoon de omzet de laatste dagen weder niet belangrijk was, is de stemming ten laatste iets verbeterd, en hebben de belangrijke afleveringen bij de N. H. M. in de vorige maand, welke niet minder dan 50632 b. hebben bedragen, tegen 26998 b. in Nov. eenen meer gunstigen indruk te weeg gebragt. De bleeke en blanke soorten genieten meer vraag en worden op stijvere prijzen gehouden, ordinair Java is niet onder 28½ c. goed ord. niet onder 29 c. te koop.

Thee geheel onveranderd. De omgang bepaalt zich tot eenige verkoopen in de tweede hand tot vaste prijzen.

Suiker: Het artikel verkeert in eene zeer gunstige positie in verhouding tot ongeveer de middelprijzen der laatste Maatschappij-veilling. Behalve de verkoop van 940 oranj. ex Echo zijn echter geene afdoeningen uit de eerste hand te vermelden, zijnde daarmede bijna de geheele particuliere voorraad opgeruimd. In het bijzonder bespeurde men vraag naar de Nommer 16 en 18, waarvoor zelfs hoogere prijzen zouden te bedingen zijn.

Rijst: Het artikel heeft zich goed gesouteneerd doch door de hooge prijsvorderingen der houders zoowel als ten gevolge van den geringen disponibelen voorraad hadden in de laatste dagen geene belangrijke afdoeningen plaats.

Tabak: Behalve de afloop der gehoudene veilingen, is hiervan weder niets te vermelden; de 1651 pakken Plantage H. S. per Eugenie aangevoerd zijn verkocht van 20½ tot 56 c., dooreen ruim 32 c. en 138 p. dito, Hoofdmerk N P A van 20½ a 60., dooreen ruim 26 c.

Specerijen: De stemming is op nieuw flaauwer; prima Noten worden aangeboden à 165 c. zonder koopers te vinden, zoo mede Foelie à 144 c.; Nagelen 39 à 40 c.; Peper souteneert zich vast op 28 c.

Indigo: Enkele partijtjes werden tot vaste prijzen verkocht, doch over het algemeen wordt de vraag ter versending bij het gevorderde saizoen dagelijks minder, en bespeurt men bij de houders meer neiging tot verkoopen.

Huiden zonder handel. De voorraad in de eerste hand bestaat uit 531 st. Oost-Ind. koe, 338 st, dito buffel en 5824 st. Calcutta. De onlangs per *Maria Magdalena* van Batavia aangebragte ca. 1000 st. buffelhoorns werden tot niet bekend geworden prijs afgedaan.

Banka Tin flaauw en zelfs tot ƒ 67 met slechts weinig koopers. Sedert ons vorig berigt zijn 155 bl. tot dien prijs afgedaan, die ook besteed is voor 26 bl. Billiton Tin van particulieren aanvoer.

Droogerijen. Campher. De kooplust heeft geheel opgehouden en tot 70 c. is thans Japansche gemakkelijk te koopen. — Tamarinde. Alleen tot lage prijzen is er vraag; onder ƒ 10 a ƒ 12 naar kwaliteit is niet aan de markt. — Cubeben zijn gevraagd en 74 a 75 c. waard. — Radix Galanga nominaal ƒ 14. — Rhabarber is geheel opgeruimd; voor eenige kisten ordinaire kwaliteit is het laatste 120 c. betaald. — Staranijs onder 51 a 50 c. niet te koop: tot iets lager prijs zijn er koopers. — Lange Peper blijft flaauw en tot 26 c. vergeefsch aangeboden. Er zijn weder 216 balen per *Sphynx* gearriveerd. — Cassia Lignea met weinig handel. 46 kistjes per *Julia* zijn a 73 c. verkocht. — Cassia Lignea Vera. De vraag is gering en niet dan bij kleine partij wordt de prijs van 29 c. voor gewone en van 50 c. voor Tigablas besteed. — Flor. Cassia ontbreken steeds. — Oleum Cassiae nominaal ƒ 6½—6. — Oleum Cajaputi niet dan tot lagen prijs te verkoopen. — Oleum Anisi Stellati nominaal ƒ 6¾. — Geconfijte Gember wordt meer aangeboden en mooije kwaliteit is a 66 c. te bekomen. Gum Damar blijft zonder afdoeningen, de prijs is 40 c., maar om te verkoopen zoude men minder aannemen. — Gum Elasticum. Op den verlaagden prijs hadden verder geene verkoopen plaats, men houdt op ƒ 45 a ƒ 44, tot iets lager prijs was er dezer dagen eenige vraag. — Gutta Percha niets in omgegaan. — Gambier. Van tijd tot tijd hebben kleine verkoopen plaats tot ƒ 14½. — Binderotting blijft flaauw; verkoopen hebben geen plaats gehad. De voorraad bij de N. H. M. in alle havens bedraagt heden 63,492 bossen en bij particulieren alhier 8296 bossen.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar
Jan.	12 Nederlandsch	Jaquelin Frieze	E. Sikkam	Batavia.	10 Jan.	Akyab.
»	22 Fransch	Louis	D. Deru	Canton.	12 »	Havre.
»	— Britsch	A[illegible]de	Jhon Barclay	Shanghae	7 »	Montreal.
»	23 Hamburgsch	Sa[illegible]la	H. Osterhoff	New-Castel	1 Sept. 1854	Singapore.
»	— Nederlandsch	Oceaan	....	Shanghae	....	»
»	24 Engelsch	C[illegible]here	G. Penison	»	7 Jan.	Londen.
»	— »	Mencius.	William Jack	Canton	— »	Liverpool.
»	25 Hamburgsch	The[illegible] Oscaro	J. P. Branst	Shanghae	18 »	Buenos Ayres.
»	— Nederlandsch	[illegible]ouwen	J. Kroll	»	8 »	Cowes.
»	26 Americaansch	Oracle	C. E. Bonlett	»	14 »	Londen.
»	— »	Competitor	Moses Horns	»	— »	Boston.

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Jan.	26	Nederl. Indisch	Zein	Sech Alie Badjardana	Muntok	24 Jan.	Coulster.
»	27	Zweedsch	Mary	M. Assander	Melbourn	21 Dec.	Metzendorff, Wilmans en co.
»	28	Nederlandsch	Zwaluw	J. A. C. Gerlach	Amsterdam	28 Sept.	Haager en Schuurman.
»	29	»	Twee Gezusters	J. J. de Wilde	Melbourn	17 Dec.	B. Kopersmit en co.
»	—	»	Duiveland	J. C. Viersma	»	19 »	Maclaine, Watson en co.
»	—	Nederl. Indisch	Good Succes	Ardaseer	Bencoelen	22 Jan.	Hunter, Houghton en co.
»	30	Nederlandsch	Claudius Civilis	Peter	Amsterdam		Haager en Schuurman.
»	—	»	Lemina Elisabeth		Singapore.		
»	—	Engelsch	Lady Bruce		Melbourn		Pitcairn, Syme en co.

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Vriendschap	T. W. Schuchard	Rotterdam	van Ommeren Rueb en co.
»	Kinderdyk *	W. Ouwehand		»
»	Doggersbank	Clowting		G. Suermondt en co.
»	Sara Lydia	B. van der Tak	Nederland	Reynst en Vinju.
»	Cortgene *	J. A. Scott	»	»
»	Geertrude *	J. Lourens	Cheribon	»
»	Argo	D. Huysers	Nederland	»
»	Oost-Indien	C. C. Mos		B. Kopersmit en co.
»	Gelderland *	Crap Hellingman	Nederland via Samar. en Soer.	Haager en Schuurman.
»	Australie *	Jochems	Rotterdam	»
»	Doggersbank *	P. J. Kerkhoven	Soerabaya.	»
»	Zwaluw *	J. A. C. Gerlach	Hongkong	»
»	Madura	T. Donger	Samarang.	Tiedeman en van der Burg.
»	Louisa Jacoba Johanna	Deurholt	Padang	»
»	Nyverheid.	J. N. Mooi	Samarang en Soerabaya	Paine, Stricker en co.
»	Mercurius.	P. Nepperus	Middelburg	Maclaine, Watson en co.
Nederl. Indisch	st. Koningin der Nederlanden	Deighton	Soerabaya	»
» »	st. Banda	Schmidt	Samarang en Soerabaya	B. Kopersmit en co.
» »	Asak Dullah	Said Hoesin.	Soerabaya.	D. N. Buys en co.
» »	Naum Eljoeser	Monteiro	Samarang en Soerabaya	Coulster.
» »	Al Adanie	Sech Bakreso	Samarang en Macasser	»
» »	Almansoor	Sech Jemanie	Pamanoekan	»
» »	Zein	Sech Alie Badjardana	Soerabaya	»
Engelsch	Jessie	Nordquist	Nederland	Busing, Schröder en co.
»	Amazon			Hughan.
»	Lady Mary		Sydney	Hunter, Houghton en co.
»	Grace Longstaff	James Logan	Singapore	Maclaine, Watson en co.
»	Commodore	Swaney	»	Martin, Dyce en co.
Amerikaansch	Dolphin	Heijt	Singapore en Nederland	Paine, Stricker en co.
»	Witch of the Wave	S. V. Schreve	Amsterdam	»
»	Comet	Gardner	Bremen	»
»	Fire Fly	Sampson		Maclaine, Watson en co.
Russisch.	Idealet	A. J. Hansten		Kreglinger, Dummler en co.
Zweedsch	New York	Wretman		Metzendorff, Willmans en co.
»	Oscar I	Mörk	Zweden	»
»	Solo	Kruse	»	Busing, Schröder en co.
Fransch	La Vallée de Lus	A. Dupeyrat	Bordeaux.	G. Suermondt en co.
»	Madagascar	E. Richardeau.	»	»
Deensch	Kongen of Danmark	L. R. Kruse	Falmouth	Bahre en Kinder.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Samarang.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan.	20	Zweed.	Sophia	Berns	Batavia.
»	—	Ned.	Vrede.	ter Bruggen	»
»	21	»	Mariana Adriana	van der Held	Tagal.

Vertrokken Schepen van *Samarang.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan.	18	Ned.	Maria	van Wijk	Soerabaya.
»	19	N. I.	st. Padang	F. A. Persille.	Batavia.

In lading liggende Schepen te *Samarang.*

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch	Generaal Chassé	Rehling		Gezagvoerder.
» »	Eljoser	Said Aboebakar		»
» »	Srie Brahan	Hoormat		»
» »	Ting Goan	Ngo Poa		»
» »	Ellen	J. C. Lebert	Batavia	B. Kopersmit en co.
» »	Hap Heen	Naridin		»
Nederlandsch	Maria Adriana	S. van der Held	Nederland	J. C. Thoof.
»	Vrede	J. L. ter Bruggen	»	B. Kopersmit en co.
Zweedsch	Sophia	C. W. Berns	Zweden	»

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan.	16	Ned.	Willem III	van der Burg	Batavia.
»	—	»	Cameleon	J. C. Ruige	»
»	17	N. I.	Mifrejool Moelook	Singa Samoedra.	Sumanap.
»	—	Ned.	Nehalennia	R. Grivel	Batavia.
»	18	Eng.	Mohamet Ali	J. Woodyale	»
»	19	Z. M.	schoen. brik Saparoea lt. t/z.	1 k. de Gelder.	Macassar.
»	—	»	st. Soembing lt. t/z.	1 k. Bloonendal	»
»	19	Ned.	Pasoeroewan	C. C. Fulbrun.	Batavia.
»	20	N. I.	Hing Goan	Tie Pogoan	Riouw.
»	—	»	Alnoer	Sech Eahermoes.	Samarang.
»	21	Gouv.	stoomsloep Vaartuig	van der Wedden	Madura.
»	—	N. I.	Little Tot	Katjoong	Pasoeroean.
»	—	Ned.	El Masshoor	Said Bakar.	Batavia.
»	—	»	Maria.	van Wyk	»
»	—	N. I.	Aderaak	Sech Eeradja	»
»	22	Z. M.	st. Adm. van Kinsbergen.	lt. t/z. 1 kl. Osti	»

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan.	16	Gouv.	stoomsleepvaartuig.	v. d. Wedden.	k. st. o. d. O.
»	18	Ned.	Derkina Titia	van Zyp	Ned. v. Pas.
»	—	Bal.	Senio	Bong Sonwan.	Balie Bad.
»	20	N. I.	Fathool Wahap	Sech Eelyoen.	Bandjerm.
»	—	»	Foelkoolhair	Said Alie	Grissee.
»	21	»	st. Langin Lamongan	Pa Sarieman.	Tooban.
»	—	»	Djoeharie	Moh. Asik	Grissee.

Berigt aan Zeevarenden.

De commissie tot verbetering der Indische zeekaarten brengt ter kennis van belanghebbenden, dat dezer dagen is uitgegeven en bij het dépôt van zeekaarten verkrijgbaar gesteld: eene kaart van de *Java-zee en aangrenzende vaarwaters*; te zamengesteld door de luitenants-ter-zee der 1ste klasse *Smits* en *Melvill van Carnbée.*

De Vice-Admiraal. President der Commissie tot Verbetering der Indische Zeekaarten,
VAN DER PLAAT.

Batavia,
den 29den Jan. 1855.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Koningin der Nederlanden*: de heer *Kock.*— Z. M. troepen.

Met het Zweed. schip *Mary*: de heer *C. Nerstins.*

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 27 *tot en met den* 31 *Januarij* 1855.

AANVOER.

Van Amsterdam per ned. schip *Zwaluw*, gez. I. A. C. Gerlach agenten Haager en Schuurman.

25 ks. zilv. munt. ƒ100,000 *N. H. M.*

100500 ned. ℔ steenkolen. 50 keld. genever. 16 ks. ansjovis. 25 kn. vensterglas. 200/1 tonnen. koolteer. 2 md. haring. 99 ks. olie. 50 do. elixer. 22 kn. papier. 20 ledige. leggers. 40 ku. manufact. *Agenten.*

1 kn. hoeden. 3 do. provisien. 1 vat visch. 1 kt. visch. *van den Broek en co.*

1 kt. mode artikelen. 18 vn. bier. 3 kn. bier. 25 vs. boter. 10 hammen. 33 coll. provisien. 100 kn. manufact. *Tiedeman en v. d. Burg.*

7 coll. medicijnen. *N. Lange.*

3 kn. cherrij wijn. *L. Steitz.*

26 kn. kaars. *Brandon.*

100 vn. bier. *de Weerdt Ruijl en co.*

10 coll. provisien. *Loust.*

2 kn. diversen. 4 coll. koopmanschapp. *Pandel en Stiehaus.*

7 ks. ing. groentens. 10 do. banket bakkerswerk. 8 do. gedr. vruchten. 8 do. provisien. *Gumprich.*

16 coll. provisien. 100 kn. wijn. *Busing Schröder en co.*

100 vs. boter. *B. van Leeuwen en co.*

38 ks. katoenen. *Moormann en co.*

10 ledige leggers. *Order.*

Lading voor China.

2 kn. papier. 6 do. diversen. 12 vn. bier. 20 vs. boter. 1 kt. inh. 1 piano. 5 ks. meubelen. 1 do. glaswerk. 1 do. modewaren. 14 do. wijnen en brandewijn. 1 do. tafellampen. 1 do. provisien. 20 do. roode. wijnen. 100 vs. gep. garst. 10 bl. laken. 9 do. polimieten.

Van Bencoelen per ned. ind. schoener *Good Succes*, gez. Ardaseer.

100 pic. zw. peper. 50 do. witte. peper. 450 do. zw. peper. 6 do. notenmuskaat. 100 do. dammer. 150 do. gomelastiek. $34^{2}/_{100}$ do. notenmuskaat. 11 do. foelie. *Hunter Houghton en co.*

Van Singapore via Riouw en Muntok per ned. ind. st. schip *Koningin der Nederl.* gez. Deighton. agenten Maclaine Watson en co.

3 kn. koopmanschapp. 1 do. zijde. *Order.*

2 bl. chin. papier. 1 kt. zijde. 8 do. koopmanschapp. 67 pakk. paijongs. *Tan Tjianseng.*

8 md. medizijn. 2 kn. zijde. 106 do. paijongs. 18 bl. chin. papier. 1 kt. zijde. *Tim Hoa.*

3 bl. manufact. *Said Abdul bin Oemar.*

1 kt. manufact. *Said Aloei Satrie.*

220 bund. paijongs. 2 md. provisien. 5 kn. vruchten. en 1 md. vruchten. 19 kn. thee. *Kekung Tjiauw.*

5 kn. manufact. *Martin Dyce en co.*

50 bl. gambier. 50 ks. thee. 90 zakk. peper. *Metzendorff Wilmans en co.*

2 kn. manufact. *Nie Banghie,*

$829^{10}/_{100}$ pic. gambier. *Kreglinger Dummler en co.*

UITVOER.

Naar Padang via Bencoelen per ned. ind. st. schip *Padang*, gez. C. T. A. Persille. agenten Kopersmit en co.

Lading Van Samarang bestemd voor Padang.

48 cod. jav. tabak. *I Tjohin.*

10 cod. jav. tabak. *The Tjengliang.*

20 cod. jav. tabak. 60 pic. suiker. *Tan Tjongwatj.*

20 corg. tabak. 3 ks. jav. koperdraad. *Bak Intjiee.*

Lading van Batavia. bestemd voor Padang.

5 ks. gouv. goederen *Gouvernement.*

6 mail. koffers. 2 kn. wijn. 1 kt. inh. 1 scheerspiegel. *Paine Stricker en co.*

$^{10}/_{2}$ leggers. arak. *Purvis en co.*

4 vn. wijn. 15 kt. rhijnwijn. à 1 doz. 2 do. vruchten. op brandewijn. 1 do. vruchten. op water. 1 do. cherrij. cordial. 1 do. wagentuigen. 1 do. broekenstoffen. 1 do. cognac. 1 doz. 1 do. cijder. *Hennig en Stevenson.*

205 keld. genever. 38 ks. militaire goederen. 20 ketels. 2 kleiderkasten. 2 wasch. tafels. 1 coll. diversen. 1 koker. met zaden v. Bencoelen. *Gouvernement.*

1 kistje muzijk instrument. *Gumprich.*

1 kistje echt. gouddraad. *Bahre en Kinder.*

4 vn. meel. 2 vs. brandewijn. 2 do. madera. 2 kt. .... 12 parasols. 15 blikk. zalm. 10 do. patès. 50 ps. jap. bezems *John Pryce en co.*

$1^{80}/_{100}$ pic. miso.

1 palaquin. *Kopersmit en co.*

1 vat reuzel. 1 pak. ravalenta. arabica. 1 do. boeken. *Kreglinger Dummler en co.*

2 ks. inh. 8 doz. wijn. 50 vs. boter. 3 kn. rhijnwijn. 12 doz. 1 kt. bitter. *v. den Broek en co.*

3 kn. ruwe. zijde.

60 rollen. chin. zijde. 60 ps. chitzen. *Said Awal Satrie.*

95 ps. eur. chitzen. 10 corg. do. sarongs. 5 ps. do. longcloots. 32 doz. do. doeken. 2 corg. do. kat. tjindees. 2 ps. do. everlast. 3 coll. chin. zijde. 60 doz. eur. kousen. 70 corg. tanab. batik. doeken. 20 doz. eur. scharen. 4 corg. batv. batik. slendangs. 10 par. arab. schoenen. *Said Hussein bin Segaf.*

1 kt. man. sigaren. uit entrep. *Meijer Claasen.*

1 kt. 10/m. do. sigaren. *Kopersmit en co.*

1 kt. 65 corg. tanab. batik doeken. 5 do. sam. buikbanden. *Sech Awal Jawas.*

1 kt. 50 ps. madepollams. 1 do. 50 do. ong. katoen. 1 do. 50 do. madepollams. 1 do. 50 do. ong. katoen. 1 do. 7 corg. witte. slendangs. batik. 2 do. do. doeken. 20 do. gedr. sarongs. 20 do. witte. slendangs. batik. 1 do. 15 ps. amerik. drills. 6 corg. kleine sarongs. 12 vs. staal. $2^{80}/_{100}$ pic. 1 kt. 2 corg. wollen. dekens. 19 ps. chitzen. $3^{1}/_{2}$ corg. sarongs. 6 doz. brillen. 24 do. doeken. 15 ps. madapollams. 8 pakk. 200. ps. goenizakken. 1 kt. ƒ1920.— zilv. specie. ƒ3780.— recepis. *Abdul Kasem.*

3 vn. arak. *Gouw Kieohian.*

1 kt. 500 ps. kapmessen. 27 ℔ werk. 1 kt. 100 ℔ corelen. 100. ps. gem. baatje. 25 ℔ ijzeren. spijkers. 40 ps. chin. spiegeltjes. 1 kt. 65 doz. boslemmer. messen. 1 do. 2 ps. emmers. 5 do. aschscheppers. 40 do. patjols. 35 doz. boslemmers messen. 1 pak. 48 ps. raspen. *D. N. Buys en co.*

ƒ1613.— zilv. munt. *Hunter Houghton en co.*

ƒ1500.— idem. 3 ks. 150 ps. madapollams. *Bend.*

ƒ17400.— recepis. 1 kt. inh. baaijen hemden. 1 do. do. 1 armbus. 1 kt. medicijnen. *Gouvernement.*

5 kt. opium. uit entrep. *Mc. Ewen en co.*

Aan- en Uitvoer te Samarang *van den* 18 *tot en met den* 25 Januarij 1855.

AANVOER.

Van Swansea over Batavia per ned. schip *Vrede* gez. J. L. ter Bruggen.

250 tonn. steenkolen. *B. Kopersmit en co.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den* 17 *tot en met den* 19 *Januarij* 1855.

AANVOER.

Van Samarang per ned. bark *Foelkoolhair*, gez. Said Aboe Bakar bin Alie.

12 bn. drills. 6 kn. jaconets. 2 kn. ade. rood katoen. 1 kt. broderie. *Adam en co.*

1 kt. jassengoed. *Martens.*

1 kt. sokken. *Karthaus.*

2 vn. knikkers. *Van Leeuwen.*

40 kn. thee. 1 kt. diverse. *Order.*

Van Nederland via Batavia per ned. schip *Bezoekie*, gez. A. Schaap

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 17 Januarij 1855 no. 5.

Van Banjermassing per ned. schoener *Asultanie*, gez. Sech Achmat bin Joesoop Ganam.

4000 st. maloekoematten. *Said Alie Alhabsij.*

Van Batavia per ned. bark *Tatas Banjermassing*, gez. Sarief Abdulla bin Hoesin Baharam.

14 pic. koperen. bladen. 1 ledikant compleet. 35 coll. provisien en dranken. 1970 st. planken. 1 kt. md. sigaren. $8^{1}/_{2}$ doz. schoppen. 25 kn. lijnwaden. 2 kn. compositiewerk. 1 kt. regaal. 24 kn. dranken. 1 ks. boeken. 29 kn. lijnwaden. 1 kt. regaal. 3 kn. madappollams. 1 kt. valsch gouddraad. 4 tonnen boslemmermessen. 5 st. lampen. 2 kn. kramerijen. 5 kn. olijven. 10 kn. confituren. 2 kn. katoen. 1 vat glaswerk. 6 kn. zuren. 6 kn. wijn. *Order.*

15 kn. lijnwaden. 12 dominekrachten. 25 ks. zeep. 5 kn. glazen dakpannen. 1 kt. zeilgaren. 2 pakk. zeildoek. 1 kt. diverse. 30 kn. md. sigaren. 66 rollen asphalt vilt. 1 vat glaswerk. 1 wapen. 6 kn. kramerijen. 1 kt. planten. 9 stell. chin. koffers. 1 kt. kousen. *Adam en co.*

3 kn. hoeden. 1 kt. jap. poppen en modewaren. 2 kn. zakij. 8 kn. soija. 30 kn. tjiutjauw. 6 kn. schutzels. 10 pakk. nachtspiegels. 2 martevanen. 8 kn. sla-olie. *Van Raalten en Kocken*

4 kn. lijnwadan. 5 kn. md. sigaren. *Kervel en co.*

1 kt. hemden. *Schimmelpenninck en co.*

2 kn. diverse. *Rosemeier.*

30 kn. dranken en diverse. *Van Delden.*

46 kn. mostard en diverse. *Van Leeuwen.*

4 kn. jap. goederen. 10 kn. paijongs. 4 md. pannetjes. 30 kn. tjintjauw. 22 pakk. nachtspiegels. 4 kn. soija. 9 kn. schutzels. 12 pakk. bezems. 4 kn. mandwerk. 10 martevanen. *Karthaus.*

3 kn. zijden. 4 kn. ijzerwerk. 2 kn. tjilees. 1 kt. glaswerk. 12 kn. meubelen. 1 kt. modewaren. 5 kn. gedr. katoen. 15 kn. parfumerien. 1 kt. kramerijen. 1 kt. modewaren. 1 kt. muzijkinstrumenten. 2 kn. leder. 1924 st. spiauter. *Van Eck en co.*

UITVOER.

Naar Balie per Bal. schoener *Senio*, gez. Tio Boensoean.

$93^{54}/_{100}$ pic. gambier. 20 keld. arak. 2 pic. kandij-suiker. 2 corg. batv. geb. hoofddoeken. 4 pic. lood. *Gezagvoerder.*

2 kn. wit katoen. *Tjoean.*

4 kn. gev. katoen. 4 bn. ongeb. katoen. *Hoekstra Gijsing en co.*

Naar Nederland via Pasoeroewan per ned. schip *Derkina Titia*, gez. W. S. van Zijp.

$2002^{48}/_{100}$ pic. suiker. 1000 pic. koffij. 200 pic. tin. 75 pic. rotting. 25 kn. kopergeld. *N. H. M.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.